

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

ig catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

tw @catalunyacristiana.bsky.social

xx @catcristiana

yt catalunya cristiana

Tots els camins porten a Roma

Pelegrins d'arreu del món arriben a la Ciutat Eterna per viure el Jubileu 2025

P 8-12

Mercè Alonso Juan - Muns

ARQUEBISBAT DE BARCELONA

Restauració de l'església barroca de Sant Sever

P 18-20

L'ENTREVISTA

El biblista Marco Pavan ens dona claus d'interpretació de les Escripures

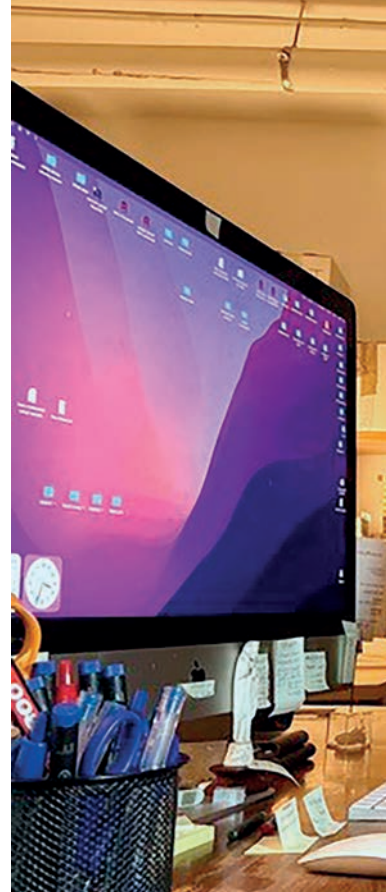
P 26 - 29

SUMARI

16 FEBRER 2025

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
L'entrevista	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

22-23

L'Església és mare

Article de reflexió d'Armand Puig, president de l'AVEPRO

38-39

**P. José Alcázar Godoy,
director i fundador de
l'editorial Família de
Jesús**

És una iniciativa evangelitzadora
per donar a conèixer Jesús als
infants i adolescents

40

**Mn. Fernando Xuclà
celebra 100 anys**

Una vida marcada per la fe, el
servei i el compromís pastoral

47

**“Al mural, hi he volgut
representar tota la
comunitat parroquial”**

Entrevista a la pintora Ana Maria
Da Silva Cardoso

EDITORIAL

Catòlica, apostòlica i romana

El calendari dels grans esdeveniments jubilaris a Roma va completant noves pàgines. Després del Jubileu del Món de la Comunicació amb motiu de sant Francesc de Sales i del de les Forces Armades, Policia i Cossos de Seguretat, del 15 al 18 de febrer se celebra el Jubileu dels Artistes i del Món de la Cultura. Del 21 al 23 de febrer serà el torn dels Diaques, i així fins a completar els 35 jubileus sectorials, que acabaran el 14 de desembre amb el Jubileu dels Presos.

La ciutat de Roma, que s'ha engalanat per al gran Jubileu del 2025, viuenguany de manera especial la seva condició de casa mare de l'Església, el lloc de pelegrinatge per antonomàsia del món catòlic. Anar a Roma és anar a raure als fonaments i la pedra on es va edificar “la santa Mare Església catòlica, apostòlica i romana”, com emfatitza el credo en català musicat per mossèn Lluís Romeu.

Des de Catalunya sempre s'ha mirat Roma. Eclesiàstics il·lustres com els cardenals Josep de Calassanç Vives i Tutó o Anselm Maria Albareda i Ramoneda hi han deixat profunda petjada. Més recentment, podríem esmentar el jesuïta Miquel Batllori i, en el camp litúrgic, mossèn Manuel Bonet i Muixí i el bisbe Pere Tena, o en el de la música Valentí Miserachs.

També avui dia preveres i religiosos catalans continuen fent un servei rellevant a la Ciutat Eterna. És important mantenir i potenciar aquesta presència. El pont Catalunya-Roma des del punt de vista eclesiàstic ha de continuar donant fruits d'enriquiment mutu.

.....

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

COMPARTIR
és la nostra
major riquesa

#EnriqueixLaSevaVida
Uneix-t'hi i col·labora

900 811 888 - bizum 33439 - mansunides.org

La setmana a les Xarxes

JAIME FLAQUER SJ
@jaimeflaquer.bsky.social

06/02/25

Director de la Càtedra Andalus per al Diàleg de Religions (Universitat Lloia)

La proposta de Trump de deportació dels gazians és un crim contra ells, una injustícia envers els seus dos grans aliats, Egipte i Jordània, que es desestabilitzarien, una incoherència de Trump que vol centrar-se a la Xina, i una quimera pensar que es pugui aconseguir pacíficament

MONTSE ESQUERDA
@montse_esquerda

01/02/2025

Pediatra Bioeticista

Dia zero. Amb molta il·lusió, nova etapa com degana de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna (URL). Acompanyada d'un gran equip i amb un profund agraïment a l'equip que passa el relleu. Ganes de continuar el llegat, tenir-ne cura i ajudar-lo a créixer!

ANTONI GELONCH
@Antoni_Gelonch

01/02/2025

Historiador

A la laica França la TF2 retransmet cada diumenge la missa. A la no confessional Catalunya només el 1r diumenge de mes. Però el 2 de febrer tampoc. Just en aquella hora "toca" Campionat d'Ski, perquè es veu que no hi ha Esport3. La manca de respecte de 3Cat envers els catòlics és tenaç

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

CONGRÉS DE VOCACIONS: "APRENDRE I OBRIR LA MIRADA"

S'ha celebrat a Madrid, del 7 al 9 de febrer, el Congrés Nacional de Vocacions, amb gran participació i molts temes en clau de discerniment. En unes declaracions a l'arquebisbat de Barcelona recollides pel programa *Sense distància*, el director del Secretariat de Pastoral Vocacional a l'arxidiòcesi, Jordi Domènech, destacava el 4 de febrer que aquestes jornades poden ser un gran estímul per ajudar a "trobar la vocació en el món dins l'Església, a la vida consagrada, en

el sacerdoci o en el matrimoni". Jordi Domènech assegurava que espera "aprendre i obrir la mirada, perquè tota la gent que hi va en torni motivada".

El mateix 4 de febrer, en una entrevista al *Sense distància*, el delegat de Laïcitat i Família a l'arquebisbat de Tarragona, Marcel Pallès, comentava que "els congressos estan preparats per viure'ls molt intensament, però el més important és el que passi després a partir de les pistes per a les diòcesis".

Zoom ÒSCAR MARTÍ

Foto feta amb un dron

El 30 i el 31 de gener, els equips directius de Blanquerna-Universitat Ramon Llull es van reunir a la Casa Santa Elena de Solius, a la diòcesi de Girona. La trobada, convocada pel president de la Fundació Blanquerna, Josep Maria Carbonell, i pel director general de la institució, Jordi Riera, va comptar amb una visita inesperada. El darrer dia de reunió, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella (al centre de la imatge), va voler saludar tots els participants. El prelat barceloní també es trobava aquell dia en aquesta masia del segle XIX, propietat de l'Institut de Religioses de Sant Josep de Girona, dirigint uns exercicis espirituals a un grup de seminaristes de Barcelona. Uns i altres van coincidir per reflexionar i meditar en un mateix espai. Una agradable casualitat.

L'efemèride **JOAN PALLARÈS-PERSONAT**

17 de febrer del 1673

Mor en escena durant la representació d'*El malalt imaginari*, Jean Baptiste Poquelin, més conegut com a Molière

Contrapunt

L'Economia del Bé Comú

ADELA SUÑER Consultora i divulgadora de
l'Economia del Bé Comú

Qualsevol organització pot mesurar la seva contribució al bé comú

El 2010 va sorgir a Àustria el moviment de l'Economia del Bé Comú (EBC). És una proposta de model econòmic que retorna l'economia a aquesta finalitat original de recerca del bé comú. No podem pas afirmar que l'economia estigui al servei de la dignitat humana, la justícia social, la sostenibilitat econòmica i la democràcia. Aquests són justament els quatre valors que l'EBC proposa recuperar com a guies de l'activitat econòmica.

Com ho fa? A nivell macroeconòmic, les seves propostes volen corregir els desequilibris posant límits als excessos, i introduint conceptes potents com el de "béns comuns democràtics".

Sabíeu que fa més de deu anys que Nacions Unides fa un informe mundial de la felicitat, considerant factors com l'esperança de vida, la generositat, el suport social, la llibertat...? No estem sols en la recerca del bé comú!

I en un segon nivell, l'Economia del Bé Comú proposa una eina, el Balanç del Bé Comú, perquè qualsevol organització pugui mesurar la seva contribució al bé comú. L'informe del bé comú compleix tots els requeriments de l'actual legislació sobre informes no financers.

Si estem parlant d'una economia amb valors segurament estarem a prop del que diu la Doctrina Social de l'Església. El Compendi de la Doctrina Social de l'Església (CDSE) ens diu:

"Una societat que, a tots els nivells, vol estar al servei de l'ésser humà és aquella que es proposa com a meta prioritària el bé comú" (CDSE 165). Tot i que la Doctrina Social de l'Església té una riquesa moral de molt més abast, es dona un paral·lelisme significatiu amb els quatre valors de l'economia del bé comú. Per tot això, no és estrany que Càritas Diocesana de Barcelona es proposés l'any 2024 elaborar la seva memòria de sostenibilitat seguint els principis i metodologia de l'Economia del Bé Comú. Trobareu l'informe al seu Portal de Transparència. Ha estat una actuació pionera en el seu àmbit, que tindrà continuïtat i nous reptes que podreu conèixer en el transcurs d'aquest any. ■

Punt de vista

Falten recursos per a la sanitat catalana?

JORDI ORIOLA I FOLCH Director de documentals i
professor d'institut

El sistema està desbordat amb llistes d'espera de mesos

El nostre sistema sanitari és molt bo sobre el paper, perquè ofereix cobertura universal, a diferència d'altres sistemes, com l'alemany o l'holandès, que funcionen amb mútues privades que donen un "servei públic". Però aquest sistema està contínuament desbordat amb llistes d'espera de mesos perquè no disposa de recursos suficients.

Fa poc un familiar estimat de Girona ha tingut un càncer que ha evolucionat molt de pressa i l'operació, catalogada com a urgent, ha trigat un mes a arribar perquè el sistema estava desbordat. Llavors ja ha sigut massa tard.

Això no es pot permetre. La societat catalana produeix prou diners perquè un cas així, com tants d'al-

tres, tingui una atenció immediata que garanteixi les màximes possibilitats de curar-se. Cal puntualitzar que l'atenció del personal sanitari ha estat fantàstica, posant de manifest que la vocació dels sanitaris està fora de tot dubte.

I com s'explica que la sanitat catalana i altres camps estiguin infrafinançats, si la societat catalana és de les que paga més impostos propis? Els diners s'administren malament? Es malgasten en camps no prioritaris? Desapareixen? Potser alguna petita part dels diners pateix algun d'aquests viaranyos, però en gran mesura, aquests alts impostos propis hi són per intentar compensar —malgrat que no ho aconsegueixen— un dèficit fiscal de

proporcions enormes que dessagna la societat catalana amb un flux cap a l'Estat espanyol de 21.982 milions el 2021, un 9,8% del PIB. I això passa des de fa centenars d'anys!

És inacceptable que una societat dinàmica com la catalana, que genera recursos suficients, però amb àmplies capes de la societat amb grans necessitats, no pugui garantir una atenció sanitària per a tots els seus habitants al més alt nivell. La fal·làcia que Catalunya és rica —és cert que genera riquesa— no hauria d'amagar que som una societat que, amb l'actual situació, no podem garantir un nivell de vida digna a tots els que no poden pagar-se uns serveis privats. És imperatiu corregir-ho! ■

Francesc ha disposat, amb motiu del Jubileu de l'Esperança, que també les obres de misericòrdia, entre les quals es troba visitar i cuidar els malalts, siguin motiu d'indulgència plenària

Ser signe d'esperança

CARD. JOAN JOSEP OMELLA OMELLA

Arquebisbe de Barcelona

L'onze de febrer passat celebràvem la festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, mare i protectora de tots aquells que pateixen alguna malaltia. Per aquest motiu, l'Església universal celebra en aquesta data la Jornada Mundial del Malalt. A Espanya, aquest dia comença la Campanya del Malalt amb el lema "En esperança fórem salvats" (Rm 8,24), que està en consonància amb l'any jubilar que estem celebrant.

Avui vull compartir amb vosaltres una reflexió sobre un text que ens pot ajudar a viure amb intensitat aquesta Jornada i tota la Campanya. Es tracta de l'episodi de la curació del paralític de Cafarnaüm (Mc 2,1-12).

L'evangelista ens descriu una persona que pateix una malaltia incurable. Es troba prostrada en una llitera i depèn totalment de l'ajuda dels altres. En aquella època es pensava que la malaltia era conseqüència d'algun pecat comès pel malalt o pels

seus pares. Eren persones marginades, excloses de la vida social i religiosa. La situació del paralític ens pot recordar totes les persones que es troben paralizades per la malaltia; i també a tots nosaltres quan ens sentim bloquejats per problemes de salut o per les adversitats.

En aquest relat, el malalt no està sol. L'acompanya un grup de persones que el transporten en una llitera. Saben que Jesús es troba predicant a Cafarnaüm i s'hi dirigeixen plens d'esperança. Intenten entrar per la porta de la casa on és Jesús, però hi ha tanta gent que no ho aconsegueixen. Llavors pugen al terrat i despenen el malalt pel sostre fins a arribar a Jesús. Aquestes persones que acompanyen el paralític no tanquen els ulls davant del seu sofriment. Representen tots aquells que, amb discreció i eficàcia, es posen al servei dels nostres germans malalts i els apropen a Jesús amb audàcia, creativitat i alegria.

L'evangelista ens explica que Jesús no només el guareix físicament, sinó que també li perdona els pecats. La trobada amb Jesús transforma profundament la seva vida. Jesús li retorna l'esperança i les ganes de viure. Guarit i agraït, ell mateix agafa la llitera i torna a casa seva. Certa-

ment, Jesús ens ajuda a suportar els nostres sofriments i sempre ens dona una nova oportunitat. Ell ens diu a cadascun de nosaltres: "No recordeu el que és antic, no penseu en el passat; mireu que faig una cosa nova; ja està brotant, no ho veieu?" (Is 43,18).

El papa Francesc ens anima a tractar amb estima els nostres germans malalts. "L'amor —diu el Papa—, animat per la fe, fa que demanem per als malalts alguna cosa més gran que la salut física: demanem una pau, una vida serena que neixi del cor i que és un do de Déu" (cf. Missatge del Sant Pare Francesc per a la XXIV Jornada Mundial del Malalt, 2016). De fet, com bé sabeu, el Sant Pare ha disposat, amb motiu del Jubileu 2025 de l'Esperança, que també les obres de misericòrdia, entre les quals es troba visitar i cuidar els malalts, siguin motiu d'indulgència plenària.

Benvolguts germans i germanes, Jesús, quan veia algun malalt, s'hi acostava, s'interessava per la seva situació, l'escoltava i el tractava amb respecte. Els malalts eren la seva prioritat. Demanem a Déu que ens ajudi a convertir-nos en signe d'esperança i a portar el consol de Crist als nostres germans que pateixen alguna malaltia. ■

Fe i cultura es donen la mà en la celebració del Jubileu 2025 a la Ciutat Eterna

PELEGRINS CAMÍ DE ROMA

MERCÈ ALONSO JUAN-MUNS

Roma

Romas'ha engalanat. Si hom entrava a la Ciutat Eterna el 2024 es trobava un desordre més caòtic de l'habitual: carrers tallats, monuments històrics clausurats, *mems* a les xarxes visualitzant la situació i, això sí, cartells amb un missatge ben clar en italià que deia: *Giubileo 2025: Roma si trasforma*. “Però, què és això del Jubileu?”, es pregunta un vigilant de seguretat en veure la Ciutat del Vaticà més concorreguda de l'habitual a principis d'any. Una qüestió molt assenyada i que va en boca de tothom.

Tot i que els orígens del Jubileu es remunten a l'Antic Testament, Bonifaci VIII, l'any 1300, fou qui va oficialitzar per primera vegada aquest Any Sant en l'era *Post Christum Natum*, proposant la visita a les basíliques romanes per obtenir indulgència plenària i on personatges destacats de l'època com l'artista Giotto o l'escriptor Dante Alighieri hi van participar.

La freqüència d'aquesta celebració ha anat variant al llarg del temps: si inicialment se celebrava cada 100 anys, avui dia es convoca de manera ordinària cada 25 anys. A més, també existeixen els anomenats jubileus extraordinaris, com l'Any de la Fe proclamat per Benet XVI el 2012, el jubileu de la Misericòrdia instaurat pel papa Francesc el 2015-2016, o l'Any Sant del 2025, que commemorarà els dos mil anys de la mort i resurrecció de Jesucrist.

Enguany, però, aquest camí jubilar ve marcat especialment per una virtut essencial: l'esperança. És ella qui tanca el cercle de les tres virtuts teològals —fe, esperança i caritat— i “és la que, per així dir-ho, assenyalava l'orientació, indica la direcció i la finalitat de l'existència cristiana” (*Spes non confundit*, 18). “Veiem l'esperança com la germana petita de les virtuts, que creix quan va de la mà de les altres dues”, explica Mons. José Jaime Brosel, rector de l'església Santa Maria de Montserrat, de Roma. Ho

TOTA LA INFORMACIÓ
DEL JUBILEU 2025

*Pelegrins en processó cap a la
basílica de Sant Pere.*

JOSÉ JAIME BROSEL
“L'església de Montserrat neix el 1450, amb el Jubileu d'aquell any, i ho fa amb la missió d'atendre els pelegrins”

CÉSAR LOMELÍ
“La meva presència al Jubileu respon a la necessitat d'enfortir en l'esperança la meva vocació missionera”

fa referint-se a una imatge de l'autor Juan Palomo Reina, que es troba a la Facultat de Teologia San Isidoro de Sevilla, en la qual dues noies —representant la fe i la caritat— agafen la mà d'una altra de més menuda, símbol de l'esperança.

Mons. Brosel és el rector d'una de les esglésies jubilar que es troben al centre de la Ciutat Eterna i que es diferencien de les quatre basíliques papals, les quals compten amb una Porta Santa (Sant Pere del Vaticà, Sant Joan del Laterà, Santa Maria la Major i Sant Pau Extramurs), a més de la Porta Santa que es troba a la presó de Rebibbia.

El temple jubilar de Montserrat, a Roma, té una funció molt especial en aquest Any Sant. Tot i que els pelegrins poden obtenir la indulgència plenària a les basíliques papals, aquest santuari ofereix una experiència arrelada en la seva pròpia història. “Aquesta casa neix el 1450, amb el Jubileu d'aquell any, i ho fa amb la missió d'atendre els pelegrins”, explica Mons. José Jaime Brosel. Més de cinc segles després, aquesta vocació d'acollida continua viva. L'església es presenta com una porta d'entrada a la Ciutat Eterna per als pelegrins, un espai on trobar

un rostre amable i una paraula de benvinguda abans d'endinsar-se en l'experiència jubilar. “En una ciutat tan gran, nosaltres som un lloc on, a la porta, tenim el símbol de ‘benvinguts’ inscrit. És una manera de donar la benvinguda a Roma, a la capital de la cristiandat”, explica Mons. Brosel.

A més, Montserrat no és només un punt d'acollida, sinó també un punt de partida per a la peregrinació cap a la Porta Santa de la basílica de Sant Pere, situada a només quinze minuts a peu. “Han passat ja molts grups per aquí; fem una celebració de la Paraula i una benedicció del pelegrí, perquè la peregrinació tingui un inici i un final visibles”, afegeix. Així, la comunitat d'aquest temple jubilar busca donar sentit al camí espiritual dels pelegrins, oferint-los una experiència de fe estructurada que els ajudi a viure plenament el Jubileu.

LA CIUTAT ES COMPLEMENTA AMB LA CULTURA

Roma té un rostre nou, i no només ho hem vist en l'àmbit de la restauració o la millora de les infraestructures, sinó també a través de l'art i la cultura, que complementen la proposta

Mons. José Jaime Brosel, rector de l'església Santa Maria de Montserrat, atenent un grup de pelegrins.

estrictament religiosa.

Alguns exemples d'aquesta aposta cultural ja es van poder veure el 2024, amb exposicions com *El Crist de Dalí a Roma* o, enguany, amb el musical *Bernadette de Lourdes*, un espectacle que ha triomfat a França i que actualment s'està representant com a part del programa oficial del Jubileu. Una de les grans cites serà l'exposició *Caravaggio 2025*, que tindrà lloc a les Galeries Nacionals Barberini Corsini del 7 de març al 6 de juliol. Aquesta mostra vol destacar la força innovadora que Caravaggio va introduir en el panorama artístic, religiós i social del seu temps i comptarà amb una vintena de les seves obres procedents de col·leccions nacionals i internacionals.

Tal com explica Francesca Capelletti, directora de la Galeria Borghese, aquesta exposició oferirà una visió pura de Caravaggio, centrant-se exclusivament en ell i en el seu recorregut artístic, no només a Roma, sinó en tota la seva trajectòria, amb l'objectiu d'inserir-la després en el context de les esglésies. Es tracta d'una de les grans propostes culturals que el Ministeri de Cultura italià presenta per viure el Jubileu. Entre les obres destacades, hi haurà el famós *Ecce Homo*, actualment exposat al Museu del Prado de Madrid, així com *Giuditta e Oloferne*, ja present al Palazzo Barberini. Una exposició excepcional per a un any especial, per tal que tots els sentits puguin evocar-se cap a una mateixa fita: l'aprofundiment en l'esperança.

PELEGRINS D'ARREU DEL MÓN

Una de les invitacions que fa el Jubileu és a posar-se en camí i superar alguns límits. Així és com persones de diferents parts del món i realitats diverses decideixen apropar-se per viure aquesta experiència.

És el cas del pare César Lomelí, mexicà de la Congregació dels Missioners Josefins, que actualment presta el seu servei en la missió de Moxico Velho (Angola). Per arribar fins aquí ha hagut d'emprendre un llarg viatge de 16 hores d'avió, sense comptar els dies d'espera entre connexions. La seva presència al Jubileu, explica, "respon a la necessitat d'enfortir en l'esperança la meua vocació missionera".

A més, recentment el bisbe de la

seua diòcesi li ha encarregat una nova tasca: treballar a la ràdio diocesana. Un repte que assumeix amb responsabilitat i consciència: "M'exigeix preparació o vinculació d'altres actors que, com jo, intentem evangelitzar a través dels mitjans de comunicació social." I té clar quin ha de ser el seu principi rector: "Res no tindria sentit sense els rostres de tants homes i dones, nens i ancians que necessiten ser escoltats i escoltar."

El pare Lomelí ha pogut viatjar a Roma gràcies al suport de familiars i amics que han fet possible la seva participació en el Jubileu. En reflexionar sobre les experiències més significatives d'aquests dies, admet que "dir que alguna en particular m'ha marcat seria, en certa manera, descartar les altres, i crec que cada esdeveniment

en què vaig participar va tenir un impacte especial". Tot i això, en destaca dos moments clau: "El primer, carregar la creu i travessar la Porta Santa portant en mi tots els rostres de la missió, amb les seves necessitats i desitjos. El segon, haver tingut l'oportunitat d'assistir a diverses celebracions amb el papa Francesc: escoltar-lo, veure'l, sentir-lo, fins i tot tocar-lo, però sobretot omplir el cor de fortalesa, esperança, alegria i amor. Cada paraula del papa Francesc té un impacte que renova, que convida, com sant Josep, a ser exemple de fe, esperança i amor en la senzillesa de la vida quotidiana."

D'altra banda, l'experiència de Carmine Schiavo, de Nàpols, ha estat ben diferent. Amb una càmera penjada al coll, va fer una escapada

**La primera immobiliària
amb valors cristians de
Catalunya**

PROMOCIÓ

**Vengui el seu immoble amb nosaltres i li regalem
l'IBI de tot l'any, el certificat energètic i la cèdula
d'habitabilitat.**

- **Compra i venda d'immobles (cases, pisos, locals)**
- **Administració de finques**
- **Lloguer de cases i pisos (estem especialitzats en lloguer per temporada)**
- **Comprem edificis (no importa l'estat en què estiguin)**

936 170 916
616 854 891
696 620 072

joan@hkinvest.es
marian@hkinvest.es

<https://hkinvest.es/>

Carrer d'Europa 8, Barcelona
(darrere d'El Corte Inglés - María Cristina)

“Giuditta e Oloferne”, obra de Caravaggio, Palazzo Barberini.

QUÈ ÉS LA INDULGÈNCIA PLENÀRIA?

Tal com expressa el Catecisme de l'Església catòlica, una indulgència és “la remissió davant Déu de la pena temporal pels pecats, ja perdonats, pel que fa a la culpa, que un fidel disposat i complint determinades condicions aconsegueix per mediació de l'Església, la qual, com a administradora de la redempció, distribueix i aplica amb autoritat el tresor de les satisfaccions de Crist i dels sants” (n. 1471)

CARMINE SCHIAVO
**“Vaig aprofitar
 l'ocasió per travessar
 la Porta Santa de la
 basílica de Sant Pere.
 Un moment únic i
 inoblidable”**

ràpida per viure el Jubileu. “Hi he vingut per més d'un motiu”, explica. “Primer, perquè mai havia estat en un Jubileu. Segon, perquè només havia tingut una altra oportunitat d'escoltar el Papa en persona, i sentir les seves paraules és una experiència extraordinària. I tercer, perquè, si no ho recordo malament, el proper Jubileu ordinari serà d'aquí a vint-i-cinc anys, i jo ja en tinc 67.”

Schiavo, que viu a només una hora en tren i dues en cotxe de Roma, va decidir sortir ben d'hora al matí per poder tornar el mateix vespre. “Vaig aprofitar l'ocasió per travessar la Porta Santa de la basílica de Sant Pere. Un moment únic i inoblidable”, conclou.

Cada història, cada rostre i cada racó de Roma són testimonis vius d'aquest Jubileu del 2025 que, com la plaça de Sant Pere del Vaticà amb els seus dos hemicicles columnats —dissenyats per Gian Lorenzo Bernini com una gran abraçada a Roma i al món—, es prepara per acollir i abraçar els pelegrins, veritables protagonistes d'un any de transformació cap a l'esperança. ■

El pare César Lomelí anant en pelegrinatge cap a la Porta de Sant Pere del Vaticà.

TICA FONT
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

D'ençà de la guerra freda que les armes nuclears no havien tingut un paper tan destacat en el debat geopolític

Molt a prop de la guerra nuclear

El 2024 es van publicar dos informes sobre armes nuclears. El del SIPRI afirmava que el 2023 s'havia produït un augment d'armes nuclears. Hi deia que dels 12.121 caps nuclears, 3.904 estaven desplegats i preparats per al combat. Els nou estats nuclears estaven preparats per dur a terme un atac o resposta nuclear.

L'informe d'ICAN deia que aquests nou països nuclears havien destinat 91.400 milions de dòlars a actualitzar i ampliar els arsenals. El rànquing de despesa l'ocupaven els Estats Units, que hi havien invertit 51.500 milions de dòlars; la Xina, 11.850 milions; Rússia, 8.308 milions; el Regne Unit, 8.058 milions; França, 6.060 milions; l'Índia, 2.657 milions; Israel, 1.090 milions; el Pakistan, 1.011 milions i Corea del Nord, 856 milions.

D'altra banda, podem observar que les tensions i la retòrica amenaçadora amb l'ús d'armes nuclears s'incrementen alhora que els fòrums de desarmament i diplomàcia nuclear es deterioren. El febrer del 2023 Rússia va anunciar que suspenia la seva participació al Tractat Nou START, últim tractat de control d'armes nuclears que quedava vigent i que limitava les forces nuclears estratègiques russes i nord-americanes. En paral·lel, els Estats Units també susprenien l'intercanvi i la publicació de dades sobre el tractat. Al novembre, Rússia retirava la

seva ratificació del Tractat de Prohibició Completa dels assajos nuclears (TPCE), al·legant que els Estats Units mai no l'havia ratificat des de la seva creació el 1996. Rússia va anunciar que sí que mantindrà la seva signatura al Tractat de Prohibició Completa dels Assajos Nuclears (OTPCE).

Al mateix temps, el nou concepte estratègic de l'OTAN aprovat el 2022 aposta per la dissuasió amb mitjans nuclears i convencionals completat amb mitjans a l'espai i cibernètic. Aposta per incrementar la despesa en fabricació d'armes convencionals i armes dotades de noves tecnologies com la intel·ligència artificial. Els països europeus no se'n desmarquen i fan pinya amb l'OTAN.

D'ençà de la guerra freda que les armes nuclears no havien tingut un paper tan destacat en el debat geopolític. No fa ni tres anys que els líders nuclears mundials es reafirmaven en el fet que una guerra nuclear no es podia guanyar i que mai no s'hauria de lliurar. En tan poc marge de temps, s'ha passat de rebutjar la guerra nuclear a dissenyar-la i preparar-la.

Vivim un període de canvi d'hegemonia mundial, amb grans desigualtats socials, amb una gran crisi ecològica, una cursa d'armaments desenfrenada i l'abisme nuclear darrere la porta. És hora que els poderosos del món facin renúncies a favor de la humanitat. ■

V

Agustí Codinach

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana parlem sobre la tasca del **Vaticà** en relació amb la **intel·ligència artificial**, visitem l'**església barroca de Sant Sever de Barcelona** i **Armand Puig** reflexiona sobre la **maternitat de l'Església**

Detall del magnífic
retaula de l'altar
major, obra de
l'escultor Pere
Costa, de l'església
barcelonina
de Sant Sever.

El Vaticà reflexiona sobre aquest tema al document “Antiqua et nova”

La intel·ligència artificial no pot substituir la humana

ANGELES CONDE

Ciutat del Vaticà

D'un temps ençà, el papa Francesc en alguns dels seus missatges i intervencions, especialment aquelles que fa davant de polítics, organitzacions supranacionals o experts en tecnologia, ha posat l'accent en les paradoxes de la intel·ligència artificial. Sense anar més lluny, per a la Jornada Mundial de la Pau del 2024 va titular el seu missatge *Intel·ligència artificial i pau*. Aquell mateix any, el Papa també va centrar en aquest tema el missatge amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials titulat *Intel·ligència artificial i saviesa del cor per a una comunicació plenament humana*.

Moltes de les idees del Pontífex contingudes en tots dos missatges han estat ara desenvolupades per dos dicasteris: el Dicasteri per a la Doctrina de la Fe i el Dicasteri per a la Cultura i l'Educació, i plasmades en un document titulat *Antiqua et nova*. El text, que conté 117 paràgrafs, ha estat llegit i aprovat pel Sant Pare. En aquest treball conjunt el Vaticà recorda una cosa que podria semblar evident, però que comença a no ser tan òbvia, és a dir, “que la intel·ligència artificial ha

d'emprar-se com una eina complementària de la intel·ligència humana i no substituir-ne la riquesa”.

D'aquest forma, el text insisteix que la intel·ligència artificial no és una intel·ligència humana i no pot substituir la intel·ligència humana, que es desenvolupa a més en la corporeïtat. És a dir, la intel·ligència humana es desenvolupa al llarg de la vida amb experiències i “està plasmada per Déu”, mentre que la intel·ligència artificial no pot evolucionar i només es caracteritza per la seva funcionalitat.

“Com passa amb moltes tecnologies, els efectes de les diferents aplicacions de la IA no sempre són predecibles a l'inici”, assegura el document. Per això, des del Vaticà insten que els usuaris, sobretot, governs i organitzacions internacionals treballin perquè l'ús de la intel·ligència artificial no estigui en mans d'uns pocs poderosos i, sobretot, estigui subjecte a criteris ètics i morals.

Antiqua et nova no demonitza l'ús de la Intel·ligència artificial. Molt al contrari, glossa les oportunitats que aquesta tecnologia pot oferir en àmbits com la medicina, per exemple, possibilitant diagnòstics més ràpids i encertats. En aquest cas, però, també adverteix que sempre caldrà un ésser humà per tractar un pacient. En l'àmbit laboral, la intel·ligència artificial pot potenciar la productivitat, però, com a contrapartida, podria fer que molts llocs de treball desapareguessin o que els treballadors estiguessin relegats a funcions menors. En el camp educatiu, aquesta tecnologia pot millorar l'accés a l'educació, però “si es fa servir amb prudència”, sosté el Vaticà, perquè, per contra, la intel·ligència artificial simplement proporcionaria respostes en comptes d'esperonar el pensament crític. L'altra cara de la moneda serien els continguts manipulats o informació falsa. Per exemple, quan

Tara Winstead

No controlar la intel·ligència artificial podria fins i tot conduir al fet que “l'ésser humà esdevingui esclau de la seva pròpia obra”

es generen imatges, vídeos i àudios *deepfake* per “enganyar o fer mal”.

Però probablement on representa més perill una intel·ligència artificial descontrolada, com indica el document, és en el context bèl·lic. El potencial de la IA, assegura el text, podria incrementar els recursos bèl·lics “molt més enllà del control humà” accelerant una cursa d’armaments amb “conseqüències devastadores per als éssers humans”. El Vaticà alerta especialment dels sistemes d’armes autònomes letals l’ús de les quals ha condemnat el Papa en diferents ocasions convidant a prohibir-les. Per

a Francesc, “cap màquina hauria de triar mai posar fi a la vida d’un ésser humà”.

Abans d’arribar fins i tot a extrems de conseqüències imprevistes, *Antiqua et nova* adverteix que no controlar la intel·ligència artificial podria fins i tot conduir al fet que “l’ésser humà esdevingui esclau de la seva pròpia obra”. Per començar, divinilitzant-la i adorant-la com un nou ídol. En conseqüència, erosionant les relacions humanes perquè es conceben només en clau utilitària, com faria una màquina, i poder, per tant, fins i tot deteriorar la relació amb Déu. ■

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Misericòrdia en nom de Déu

De tots els temes candents que poblen l’actualitat d’aquest 2025 acabat de començar, em va guanyar el cor la valentia de la bisbessa Mariann Edgar Budde. Perquè, reconeguem-ho, cal ser molt valenta per plantar cara al líder més poderós del món i demanar-li que el seu govern no oblidí la misericòrdia evangèlica. Les seves paraules es fan ressò del missatge cristià: misericòrdia amb els que pateixen violència, pobresa, discriminació.

Molts cops hem sentit Francesc demanar reconeixement i dignitat per a les persones que venen d’altres llocs a fer les feines més necessàries per al sosteniment de la vida.

Les seves paraules van ser directes i contundents, demanant misericòrdia per a “les persones que recullen les nostres collites, netegen les nostres oficines, treballen a les nostres granges... que renten els plats després que mengem als restaurants i treballen els torns de nit als hospitals”. Va afirmar que, tot i que “no siguin ciutadans ni tinguin la documentació adequada, la gran majoria dels immigrants no són criminals. Paguen impostos i són bons veïns”. Com tots els que denuncien les injustícies, la bisbessa Budde pagarà un preu. Algunes xarxes ja van plenes de missatges ferotges en contra seva. Esperem que el preu no sigui tan elevat com el que van pagar Romero, Luther King o el mateix Jesucrist. I esperem que molts sortim a felicitar-la, a donar-li suport i a demanar als nostres líders polítics misericòrdia amb les persones excloses.

TERESA CASILLAS

Neuroquímica i educadora

Enllestida la restauració de l'església barroca de Sant Sever

Un tresor al cor de Barcelona

L'arquitecte Joan Claudi Minguell mostra la façana lateral i la teulada, ja restaurades, de l'església de Sant Sever.

MAC

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

JOAN CLAUDI
MINGUELL

“El temple, de nau única i petites dimensions, és una joia única del barroc a la ciutat”

La restauració de l'església de Sant Sever ens ha permès de recuperar aquest rellevant conjunt patrimonial per a Barcelona. Aquest temple, de nau única i petites dimensions, és una joia única del barroc a la ciutat. Un tresor que tots els ciutadans haurien de conèixer”, explica Joan Claudi Minguell, arquitecte de la catedral de Barcelona i director de les obres de restauració de l'església de Sant Sever, situada al cor del barri Gòtic barceloní.

Promoguda per la catedral de Barcelona, la rehabilitació va començar el 2019 i va acabar el desembre del 2024. Han estat cinc anys de treballs exhaustius, subvencionats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Cata-

lunya, només interromputs per l'aparició de l'epidèmia del Covid 19. “Per a mi —confessa Minguell— ha estat un autèntic privilegi dirigir els treballs de restauració de l'església de Sant Sever, perquè és un lloc que forma part de la meua vida; m'hi vaig casar el 1990.”

“L'església ha estat objecte al llarg del temps de nombroses reparacions; cadascuna d'elles forma part de la pròpia història de l'edifici, de com s'hi ha anat intervenint, de vegades d'una manera més notòria i en altres ocasions a través de petits detalls”, informa l'arquitecte. Assegura que la restauració més notable va tenir lloc l'any 1911, quan l'arquitecte Josep Maria Pericas va intervenir la façana principal i altres elements de l'interior de l'edifici.

El retaule de l'altar major és una magnífica obra de l'escultor vigatà Pere Costa.

ESGLÉSIA BARROCA

El temple, edificat entre el 1699 i el 1704 al carrer de Sant Sever, al costat de la catedral de Barcelona, és un dels pocs de Ciutat Vella que no va ser cremat durant la guerra civil espanyola. "L'església de Sant Sever es va poder salvar gràcies al cordó policial que van dur a terme els Mossos d'Esquadra al voltant de la Generalitat", assenyala Joan Claudi Minguell.

L'església de Sant Sever era propietat de l'anomenada Comunitat de Beneficiats de Sant Sever, un col·lectiu de capellans que constituïen una entitat autònoma al servei de la catedral de Barcelona i que donava suport en les tasques pastorals als canonges de la seu.

DUES FASES

La primera fase de la restauració es va centrar en la teulada, "amb cavalls de fusta originals dels segles XVII i XVIII", constata Minguell; la façana principal, "obra de l'excel·lent arquitecte català Jaume Arnaudies —malaureadament molt desconegut, perquè hi ha gran manca de coneixement històric— i continuada pel seu successor, Joan Fiter" i la consolidació de l'edifici contigu a l'església.

A la segona fase es va rehabilitar la sotateulada, l'interior del temple i la recuperació del retaule central. Una de les troballes més importants de la intervenció ha estat un conjunt de bigues de fusta amb restes de poli-

cromia, probablement del segle XIV, que es van utilitzar en el segle XIX per reparar part de l'estructura de la sotateulada de l'església.

INTERIOR DEL TEMPLE

Pel que fa a l'interior del temple, destaca essencialment el monumental retaule de l'altar major, executat cap al 1750, magnífica obra de l'escultor vigatà Pere Costa. "També cal ressaltar una preciosa pintura al tremp, de gran qualitat, atribuïda a Antoni Viladomat, emplaçada darrere mateix del retaule com si fos una mena d'escenografia teatral", comenta Minguell.

Ana Ordóñez, restauradora-conservadora de la catedral de Barcelo-

Pla contrapicat on podem admirar el sostre amb les claus de volta, així com l'orgue i algunes tribunes del temple.

na, afirma que “totes les imatges del retaule estaven repintades amb un pigment monocolor que ocultava la rica policromia original, caracteritzada per la profusió de daurats”. I afegeix que “a començaments del segle XX es percebia que l'estil barroc era sinònim d'ostentació i es va voler minimitzar aquesta exhibició de fastuositat, considerada passada de moda; és el que

Mn. Robert Baró, director del Museu Diocesà de Barcelona, anomena *desbarroquització*”.

Al llarg d'un any aproximadament, sota la direcció tècnica d'Ordóñez, un equip de restauradors, coordinat per Mariana Kahlo i Sandra Piris, s'ha encarregat de la restauració del retaule central, les claus de volta, el cor, les tribunes i l'orgue. “Falta encara emprendre la restauració de les imatges de les quatre capelles laterals”, anuncia Ana Ordóñez.

PECES DE GRAN VALOR

L'artífex dels esgrafiats de l'interior de Sant Sever, juntament amb les claus de volta i les tribunes de fusta amb plata colrada, és l'escultor Jeroni Escarabatxeres, gendre d'Arnaudies. Minguell revela que el 1911 Pericas va ocultar el color negre original dels esgrafiats i el va substituir pel groc de

Nàpols, que és el que avui dia podem contemplar.

Entre les peces de gran valor conservades a Sant Sever, també cal esmentar dues portalades, a dreta i esquerra del presbiteri, d'estil romàntic, que són de principis del segle XIX, i l'orgue de Josep Boscà, del 1721. “Tot i que l'instrument està pendent de restauració, se sap que sona molt bé. La caixa de l'orgue sí que l'hem restaurada; hem recuperat el color original de la fusta”, puntualitza Minguell.

A la restauració hi ha treballat un equip d'uns quaranta professionals d'alt nivell, compromesos a tornar l'esplendor original a l'església de Sant Sever, recuperar la lluminositat i la bellesa d'aquest gran llegat del barroc barceloní i adequar-lo a les mesures de seguretat actuals —per exemple, s'ha renovat tota la instal·lació elèctrica—, assegurant-ne la conservació i l'ús per a les properes generacions. ■

ANA ORDÓÑEZ

“Un pigment monocolor ocultava la rica policromia original de les imatges del retaule”

GIRONA

Visita del bisbe a l'Escola Cor de Maria - Sant Josep de Sant Feliu de Guíxols

El divendres 24 de gener, el bisbe de Girona, fra Octavi Vilà, va visitar l'Escola Cor de Maria - Sant Josep de Sant Feliu de Guíxols, on va poder conèixer l'alumnat, el professorat, la direcció i el personal no docent d'aquest centre de titularitat diocesana. Allà va poder escoltar i respondre les curiositats dels alumnes sobre el dia a dia de la vida d'un bisbe.

VIC

Intervencions i restauracions al bisbat de Vic durant el 2024

El bisbat presenta un seguit d'intervencions en el patrimoni que han tingut lloc durant el passat any 2024. Són potser les intervencions més cridaneres que s'han dut a terme al bisbat, però cal posar-les sempre al costat de multitud d'accions petites, que sovint passen desapercebudes, que es fan constantment en tots els indrets i que permeten que la vida ordinària de les comunitats vagi fluïnt amb normalitat.

TERRASSA

La diòcesi egarenca celebra la Jornada de la Vida Consagrada

El diumenge 2 febrer va tenir lloc al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès la trobada diocesana de religiosos amb motiu de la Jornada de la Vida Consagrada. Hi van participar prop de cent persones, representants de les 52 comunitats presents a la diòcesi, entre masculines i femenines, instituts seculars i verges consagrades. La missa va ser presidida pel bisbe Salvador, amb una homilia sobre el Jubileu.

SOLSONA

Jornada de la Vida Consagrada al santuari de Fàtima de Tàrraga

El diumenge 2 de febrer tingué lloc la Jornada de la Vida Consagrada a la Unitat Pastoral Parroquial de Tàrraga al santuari diocesà de Fàtima, amb la presència del rector de Tàrraga, mossèn Xavier Romero, acompanyat de mossèn Joan Viladot i del pare carmelita Manel Bonilla. Hi participaren també les religioses pertanyents a les comunitats de les Germanes dels Pobres de Sant Pere Claver, Carmelites Missioneres, Família Vedruna i Família Carmelitana, així com nombrosos laics.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Festa de la Vida Consagrada

Amb motiu de la Jornada de la Vida Consagrada va tenir lloc la primera trobada de les comunitats religioses del bisbat amb el bisbe Xabier. Abans de la celebració de l'eucaristia a la catedral, es van trobar per compartir i conèixer-se els uns als altres. El bisbe Xabier va animar a créixer fent Església i va destacar agraït la dedicació als altres: als ancians, a les dones, als migrants, a l'ensenyament...

LLEIDA

Dia de les Blaus

La catedral de Lleida va viure el 2 de febrer, dia de la Candelera i festa de la Mare de Déu del Blau, una jornada festiva amb la celebració del Dia de les Blaus, convocada per l'entitat BlausLleida. Amb una catedral plena de gom a gom, es va fer la benedicció de les candeles a càrrec del bisbe emèrit, Joan Piris, qui va presidir tot seguit l'eucaristia. Posteriorment, es va fer l'ofrena de llum i flors a la imatge de la Mare de Déu del Blau.

TORTOSA

Assemblea de l'Apostolat de l'Oració

El 19 de gener es va celebrar l'Assemblea de l'Apostolat d'Oració, a la Casa d'Espiritualitat Sant Enric d'Ossó. El bisbe Sergi Gordo va exposar els eixos fundacionals de l'Apostolat de l'Oració: disponibilitat apostòlica, col·laboració en la missió de Jesús, relació personal i afectiva amb Jesús, simbolitzada en el seu Cor, i servei a l'Església en una xarxa mundial d'oració i al servei de la justícia.

TARRAGONA

Dedicació de l'altar de la parròquia de Sant Pau de Tarragona

Coincidint amb la solemnitat de la Conversió de Sant Pau, titular de la parròquia i patró de l'arxidiòcesi, el dia 25 de gener l'arquebisbe Joan va presidir la celebració de dedicació del nou altar d'aquesta parròquia. Durant l'homilia, l'arquebisbe va expressar que "l'altar, on se celebra el sacrifici de Jesucrist, esdevé el centre i l'expressió sublim d'aquesta nostra casa eclesial".

URGELL

Jubileu de la Vida Consagrada amb un pelegrinatge al Sant Crist de Balaguer

Una cinquantena de consagrats i consagrades de diferents indrets de l'Església d'Urgell van participar en la celebració de la XXIX Jornada Mundial de la Vida Consagrada que es va dur a terme, el diumenge 2 de febrer, al santuari del Sant Crist de Balaguer, presidida per Mons. Josep-Lluís Serrano Pentinat, bisbe coadjutor d'Urgell, acompanyat pel delegat de Vida Consagrada i rector del Sant Crist, Mn. Joan Pujol.

L'Església és mare

ARMAND PUIG I TÀRRECH
President de l'AVEPRO (Santa Seu)

Quan el papa sant Joan XXIII va escriure una de les encícliques més rotundes sobre la qüestió social, és a dir, sobre el valor del treball i la dignitat de la persona, va voler iniciar-la amb una referència a l'Església com a Mare i Mestra dels pobles (*Mater et Magistra gentium*). El papa Roncalli, un dels grans homes del segle XX, parlava de la "torxa de la caritat" (6) com la llum que havia d'il·luminar el món. I ho feia definint l'Església abans que res com a "Mare". En la praxi habitual de les diòcesis catalanes, el Símbol dels Apòstols conté un article que es refereix a la "Santa Mare Església", reforçat per la

coneguda melodia del vigatà Mn. Romeu, on la melodia emfasitza precisament la paraula "Mare". I, per tancar el recorregut textual, podem anar a raure a la coneguda afirmació del bisbe sant Cebrià de Cartago en la seva obra *Sobre la unitat de l'Església catòlica*, on es posen en relació la paternitat de Déu i la maternitat de l'Església: "No pot tenir Déu per Pare, qui no té l'Església com a mare" (núm. 6; PL 4,519).

La confessió de fe inclou, doncs, des dels credos més antics, la referència a Déu i la referència a l'Església. Cebrià les relaciona profundament, i té raó perquè la fe es confessa *in Ecclesia*, dins de l'Església, no fora d'ella. Es confessa la fe de manera comunitària, en tant que Església, i per això el Símbol de Nicea, redactat en grec, comença per la forma *pisteuomen* ("creiem"), en plural (DS 125). Òbviament, és cada ba-

tejat que duu a terme la confessió de fe des de la seva lliure adhesió a l'Església, i això justifica la fórmula llatina *credo* ("crec"), en singular, pròpia del Símbol apostòlic en ús a Occident. Però ni tan sols en aquest darrer cas es pot raonar al marge de la comunió de l'Església: dir "crec" significa confessar la fe com a membre de la comunió eclesial, del gran "nosaltres" que és el poble de Déu.

En efecte, existeix una relació vivencial —donadora de vida— i espiritual —sostinguda per l'Esperit— entre cada batejat i l'Església o comunitat de redimits per la sang de Jesucrist. L'Església no és una institució, una organització, sinó una comunió, un organisme que respira de manera sinodal. El moviment sinodal s'assembla al cor humà, que garanteix que tota la sang circuli per les artèries i venes. Igualment, el cos eclesial resta en vida perquè és empès

Ritu d'obertura de la Porta Santa
del Jubileu del 2025, el 24 de
desembre passat.

per l'acció de l'Esperit. Aquest, l'Esperit, és el cor de l'Església. Sense aquesta visió espiritual de la comunitat eclesial, caiem en una visió d'Església que, en comptes de mare, seria una madrastra, una dona que ocupa el lloc de la mare sense ser-ne realment. Una madrastra no estima els fills sobrevinguts, tan sols els tolera. I a l'inrevés, els fills veuen la madrastra com un personatge estrany, forà, perquè en darrer terme aquesta no els ha engendrat.

És evident que reduir l'Església a l'"aparat de govern" és un error de conseqüències funestes. Ningú no s'accontenta de tenir una madrastra, sinó que cerca una mare. I la mare es troba quan l'Església, per damunt de tot i malgrat tot, és vista com "la casa i família de Déu", com l'aplec de fills i germans, que viuen la seva condició materna en el doble sentit: actiu i pas-

siu. Tots som mares els uns dels altres, com som fills i germans. La maternitat, cor de la família, s'escampa entre tots els membres de l'Església, i per això mirar l'Església és tenir presents, abans que res, els pobres i els humils, els qui participen de manera privilegiada de la santedat de Déu. L'Església és, per damunt de tot, el poble sant de Déu que viu l'Evangeli, que no coneix la malícia, que té el cor net i prega amb fe i esperança.

Hementrat en l'any del Jubileu 2025. Les moltes portes santes, d'esglésies però també de presons i hospitals i residències per a ancians, s'han obert sota el lema de "pelegrins d'esperança". I en la butlla de convocatòria jubilar el papa Francesc ha volgut que quedés clar amb qui hem de fer el nostre pelegrinatge: els pobres i els descartats, els estrangers i els refugiats, els que

viuen carregats d'anys i els qui estan sols, els infants i els maltractats per la vida, els malalts i els presoners. L'Església és fonamentalment inclusiva, ha rebut unes entranyes de misericòrdia que la converteixen en una mare sense confins ni fronteres. Està cridada a exercir la maternitat que és la seva condició existencial primera. Al peu de la creu, davant el crucificat, es forja la nova família de mares, com Maria, i de fills, com el deixeble estimat, Joan. A Betlem, aquesta família es dibuixa al voltant de l'infant, amb Maria com a mare, i els altres, pastors i savis, com a fills. La maternitat de Maria, signe i model de la maternitat de l'Església, apareix radiant a Betlem i dolorosa al Gòlgota. Però, en un cas i en l'altre, es tracta de la mateixa maternitat, estigui sota el signe de la glòria o sota el signe de la prova i el dolor.

La maternitat és, per ella mateixa, fecunditat. Una mare engendra fills, es manifesta en aquells que infanta, s'alegra amb el nou ésser. L'Església no és eixorca, no té por d'engendrar ni d'al·letar, de fer créixer ni de tenir cura: posseeix els mitjans espirituals que ha rebut del Senyor Jesucrist, sobretot la Paraula i els sagraments, però també la pregària i l'amor als més petits. Ser fill de l'Església no és estar adscrit a una associació sinó ser part d'una comunitat que fa camí de manera sinodal, discernint el passat, el present i el futur, atenta a la veu de l'Esperit. L'Església és mare, és escalf, és abraçada, és servei joios i, quan convé, és sacrifici i testimoni martiral. L'Església és comunitat i, com a tal, viu sense pausa el do de la Pentecosta. ■

L'Església és
fonamentalment
inclusiva, ha rebut
unes entranyes de
misericòrdia que la
converteixen en una
mare sense confins
ni fronteres

QUAN ARRIBA EL MOMENT DE TRIAR UNA RESIDÈNCIA

ANA SORIANO

adjunta a comercial de la residència per a gent gran Los Tilos (Grupo Bastón de Oro)

Quan arriba el moment de triar una residència, tant les persones grans com els seus familiars tenen al davant una decisió complexa que genera molts dubtes. Per ajudar en aquest procés, el programa *El Matí a Ràdio Estel* va entrevistar Ana Soriano, adjunta a comercial de la residència per a gent gran Los Tilos —c/ Sardenya, 480, de Barcelona, tel. 934 507 000, www.bastondeoro.com—, que va facilitar un seguit d'informacions i consells útils.

Què és el primer que cal tenir en compte a l'hora de triar una residència?

És un moment molt difícil perquè suposa trencar alguns vincles. Ara bé, si arriba un moment en què a casa no podem oferir els serveis necessaris, hem de buscar un centre que sí que els pugui oferir. Hem de tenir en compte qüestions com l'atenció sanitària, l'hospital de referència, el servei religiós, les instal·lacions, el servei de bugaderia, de perruqueria o de podologia, l'acollida, la ubicació, la comunicació, la confortabilitat, la comoditat, la lluminositat, la cuina pròpia, que es pugui escollir el menjar i fer diferents tipus d'activitats. De vegades, portem els avis a la residència massa tard i, en aquest sentit, hauríem de canviar el xip i veure que una residència com Los Tilos és com un hotel, on les persones podran gaudir de molts serveis: gimnàs, activitats lúdiques, tallers de cuina, manualitats, psicomotricitat, exercicis cognitius, servei de premsa diària... petites coses que emplen el dia.

Com eliminar de l'equació el sentiment d'abandonament?

"A mi no em portis mai en una residència" és una frase que queda molt marcada i genera molta por. Per això nosaltres treballem molt l'acollida i que els familiars sentin que venen a casa de la mare. Tenim diferents tipus d'habitacions: dobles, individuals, suite, amb balconet... Totes tenen el

Agustí Codinach

Ana Soriano és adjunta a comercial de la residència Los Tilos.

seu propi bany i es poden personalitzar, de manera que el resident es pot endur de casa els mobles, la màquina de cosir, els llibres, les fotos, el televisor o l'ordinador. Tenim places privades, concertades i públiques. I oferim estades temporals o permanents.

Quines són les principals preocupacions o dubtes de les famílies que busquen una residència?

Es fan tot tipus de preguntes: podré visitar la mare?, s'adaptarà bé?, me la podré endur a dinar o de vacances?, tindrà metge?, la vigilaran a la nit?, tindran cura que es prengui la medicació? El que fem és donar resposta a totes aquestes preguntes i resoldre dubtes.

Una persona que hi estigui interessada, quines passes ha de fer per venir a la residència Los Tilos?

El primer és contactar amb nosaltres. Tenim una agenda molt àmplia per donar hores i també fem visites els dissabtes. En segon lloc, saber com està el resident i què necessita i, a partir d'aquí, informar de la documentació que ens han de fer arribar: el

DNI, la targeta sanitària, i si es troba en un sociosanitari o en un hospital, un informe mèdic que ens permetrà avaluar la planta on residirà i les cures que necessitarà. També fem una sèrie de preguntes per valorar el dia a dia de la persona: els seus gustos, si porta audífons, si hi veu bé, si necessita un bastó per caminar, si va en cadira de rodes...

Com s'ho fa la residència per adaptar-se a les necessitats individuals de cada persona?

La residència està dividida en sis plantes segons l'estat cognitiu i de mobilitat dels usuaris. Les dues plantes destinades a persones amb un estat més limitat tenen el seu propi menjador i espai per fer activitats, cosa que permet una atenció molt més directa i propera. Tenim metge tot el dia, matí i tarda, i això dona molta tranquil·litat tant al familiar com al resident.

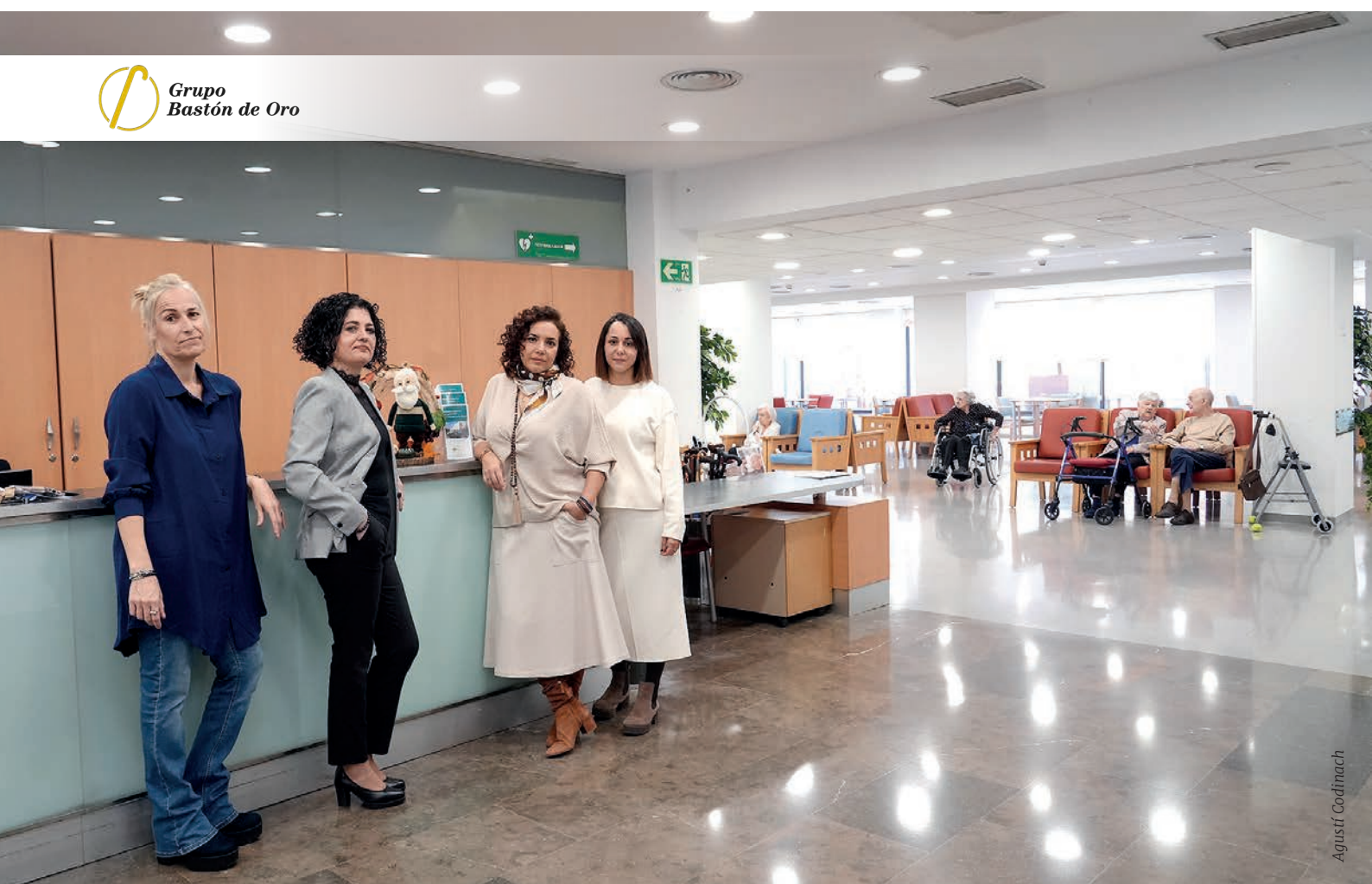
Com és la rebuda que ofereix tant al resident com a la família?

La rebuda la fem tot l'equip. Després de la visita al doctor i un cop instal·lada la persona a l'habitació, anem

tots els departaments de direcció i li donem la benvinguda. Tenim un equip humà molt ben preparat i molt atent. Dir "bon dia" al matí, fer una abraçada o un petó són gestos senzills que les persones agraeixen molt.

Quina és la importància de promoure la sociabilització i l'envelliment actiu?

La rutina i la sociabilització és el més important per poder avaluar que estiguin còmodes. I això ho fem en el dia a dia. Tots els responsables d'equip de la residència Los Tilos fem cada setmana una reunió de coordinació i d'avaluació. Els residents al matí es lleven tranquil·lament, se'ls informa del dia i l'hora, de la temperatura exterior, de qui celebra l'aniversari o el sant. Després, poden triar si volen esmorzar al menjador o bé a la seva habitació, tot llegint la premsa o mirant la televisió, sense cap pressa. Un cop feta la higiene i vestits, se'ls acompanya al gimnàs, on els espera la fisioterapeuta, la Vanesa Muñoz. I a partir d'aquí venen totes les activitats del dia. ■

L'equip humà de Los Tilos treballa per oferir una acollida i una estada adaptada a les necessitats de cada persona.

P. Marco Pavan, biblista i professor a Roma i Florència

“LA NARRATIVA BÍBLICA DESTACA LES QUALITATS I IMPORTÀNCIA CRUCIAL DE LES DONES EN EL PLA DE DÉU”

FRA BERNAT FOLCRÀ

Roma

El P. Marco Pavan és llicenciat en Sagrada Escripura pel Pontifici Institut Bíblic i doctorat en Sagrada Escripura pel mateix Institut. És professor d'Antic Testament a Roma (Pontificia Universitat Sant Tomàs d'Aquino) i Florència, i treballa en l'exegesi dels salms. Els seus interessos principals són la interpretació de l'AT, la interpretació patristica i rabínica, l'exegesi canònica del salteri i els estudis sobre Qumran.

Com es va convertir en biblista?

El meu pare espiritual havia demanat i obtingut del pare abat el permís per estudiar a l'Institut Bíblic. La seva idea era que, dins de la vida monàstica, llegim i meditem les Escripures, els escrits dels Pares i la literatura científica actual, però amb un enfocament espiritual. Hi ha sectors de l'Església, però, que practiquen un enfocament científic, historicocrític. El meu pare espiritual deia que havíem de ser capaços de confrontar-nos

amb aquests altres enfocaments i fer servir les seves eines per a una lectura espiritual.

Ell va fer aquest recorregut i es va aturar en la llicenciatura. Al monestir, escoltava les seves homilies i veia tots aquests llibres a la seva cel·la. Em fascinava veure la Bíblia hebrea oberta, tot i que no entenia res. Durant el noviciat, li vaig demanar que m'ensenyés hebreu i vaig començar a aprendre hebreu i grec bíblic. Quan va arribar el moment de l'ordenació, vaig pensar a

seguir aquesta idea de confrontar el nostre coneixement amb el món científic, però amb un propòsit espiritual. Quan vaig acabar la llicenciatura, un professor de l'Institut Bíblic va insistir que fes el doctorat. El vaig obtenir i van començar a demanar-me que ensenyés.

Quan ensenya, intenta promoure aquest enfocament?

Especialment, en un curs que imparteixo a l'Angelicum, que és un curs d'introducció a l'Escriptura, una de les coses que els estudiants solen captar és que la Bíblia s'estudia de diferents maneres. En l'àmbit de l'Antic Testament es fan servir instruments molt precisos, filològics i crítics. Però també els dic que hi ha un estudi històric, la història de la redacció del text i el context històric rere el text. Aquests estudis sovint porten a conclusions o teories que no sempre encaixen bé amb la nostra visió de la fe. La nostra tasca avui és combinar aquest estudi amb un enfocament espiritual. Al final, el que l'Església ens diu, no només als monjos, sinó a tots els cristians, és que la lectura de l'Escriptura, basada en criteris precisos, està orientada al coneixement de Crist. Tot el que ens apropa a Crist és valuós, i el que no ho faci ha de ser analitzat críticament. Sempre dic als meus estudiants que vagin amb compte quan llegeixin literatura científica, perquè moltes reconstruccions són hipòtesis des de les quals no es pot formular una pràctica eclesial. Cal tenir en compte que la Bíblia s'ha de llegir de manera que conduïxi a Jesús.

Hi ha com un cara a cara entre l'AT i el NT?

Sempre hi ha hagut una certa suspicàcia en els estudis crítics sobre la reinterpretació de l'Antic Testament en el Nou. Però moltes d'aquestes línies es completen en la persona de Jesús. Els Pares de l'Església han estat clars: no pots llegir el Nou Testament sense l'Antic, i viceversa. La lectura de la Bíblia sempre és un moviment d'un cap a l'altre, perquè només en aquest moviment s'il·lumina el centre de la Bíblia, que és Jesús. Tot i que és difícil trobar connexions directes en la tradició rabínica postbíblica, l'estudi del Midraix, per exemple, ha tingut gran acceptació i pot oferir fruits per als cristians. Aquesta lite-

Fra Bernat Folcra

El P. Marco Pavan és professor d'Antic Testament i treballa en l'exegesi dels salms.

ratura, tot i que ha de fer-se servir amb cautela, pot ser molt interessant, perquè som hereus d'aquestes tradicions. La comparació entre el Sàbat i el diumenge mostra una evolució significativa.

Hem perdut alguna cosa del sentit exclusiu del diumenge, com el dia cristià per excel·lència?

Una família jueva observant durant el Sàbat no fa res, amb normes molt precises. El que es fa és dedicar el dia a la lectura, com una pàgina del Talmud o les històries de la Bíblia, especialment amb els nens. Dedicar temps al Senyor significa pregar, però també fer aquest tipus d'activitats, llegir i estar en famí-

lia, llegint la paraula de Déu. Per què no aconseguim fer el mateix? Realment, no aconseguim dedicar el diumenge al Senyor, bé sigui santificant-lo amb l'eucaristia, o dedicant-li tot el dia a Ell. Malauradament, això és degut en part a la secularització i a una dilució general de la vida cristiana i eclesial. La lògica social de la setmana ha prevalgut: es treballa sis dies i el setè dia és per descansar, cosa que implica fer qualsevol cosa per distreure's i passar un bon dia. Això dona com a resultat que el diumenge es converteix en un dia més de la setmana en el qual el que preval no és el Senyor, sinó la feina i les

distraccions. Aquest impuls consumista és un indicador d'una manca de consciència sobre el valor del domini des del punt de vista de la fe, que hauria de ser com el Sàbat.

Molts cops pensem que la imatge de Déu de l'AT és la d'un Déu terrible, mentre que la del NT seria només amor i misericòrdia pura?

Normalment, no es coneix l'Antic Testament i es llegeix la Bíblia a mitges, només una part. Hi ha persones que troben certs passatges de l'Antic Testament incòmodes, amb guerres i violència. Hi ha una idea simplificada de contraposició entre un Déu just i iracund de l'Antic Testament i un Déu misericordiós del Nou Testament. En realitat, l'Antic Testament té molts passatges que parlen de la misericòrdia de Déu: com la imatge de les entranyes de misericòrdia a Esdres 34, que descriu Déu amb un amor maternal que es commou fàcilment. Les imatges aparentment violentes del judici de Déu han d'entendre's en el seu context exacte. A la Bíblia, la ira és una condició social, una reacció del rei, el qual ha de garantir l'observança de la paraula de Déu. La ira de Déu no és una punició, sinó una reacció social que denuncia la manca de fidelitat a la paraula de Déu. En aquests textos, hi ha una idea forta de justícia que no contradiu la misericòrdia. Fins i tot al Nou Testament, Jesús té moments d'ira, com quan va expulsar els venedors del temple. La simplificació d'un Déu iracund a l'Antic Testament i un Déu misericordiós en el Nou és falsa.

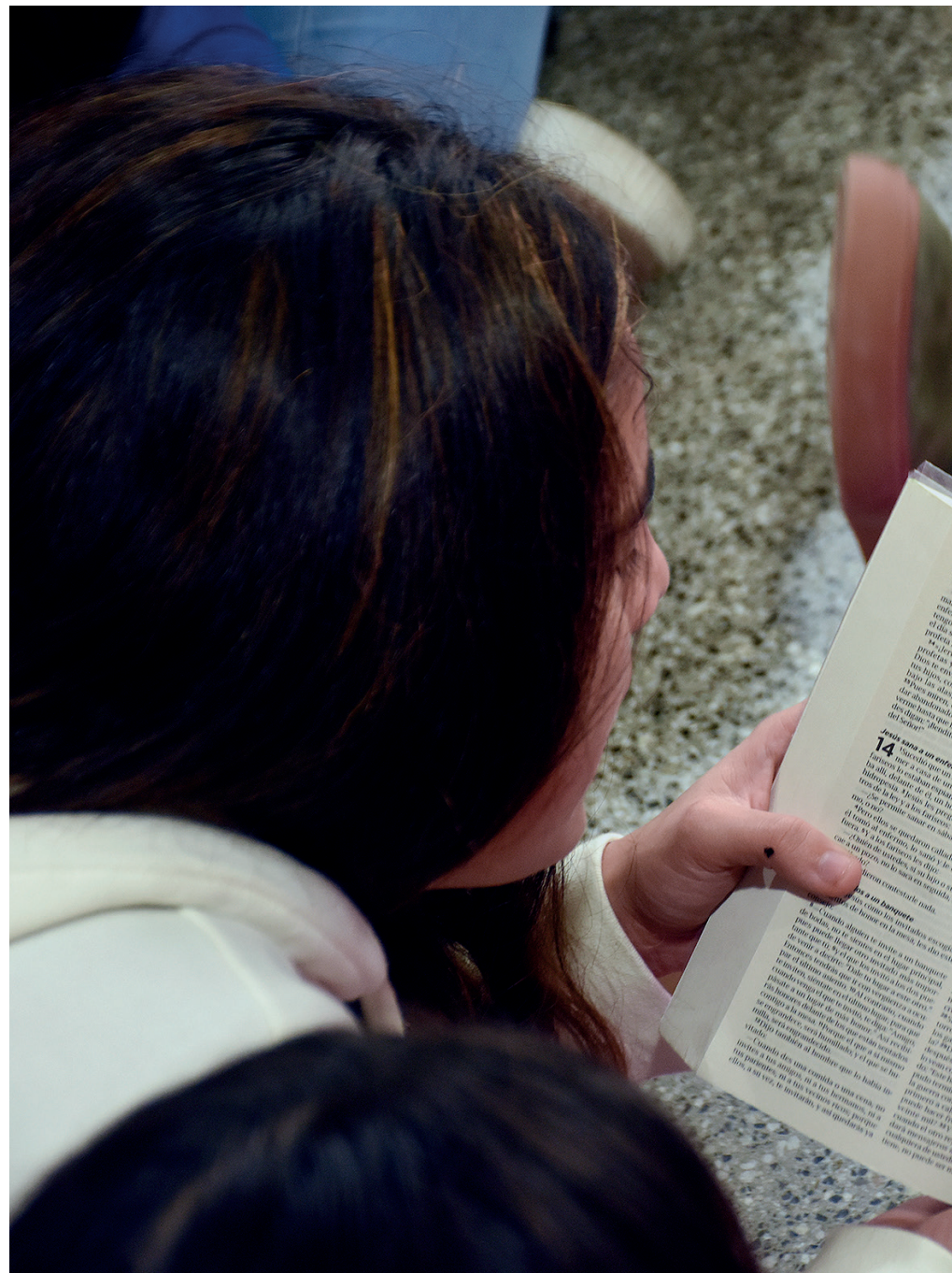
“L'impuls consumista és un indicador d'una manca de consciència sobre el valor del diumenge des del punt de vista de la fe”

Com valora el paper de la dona als textos de l'AT?

El paper de la dona en la tradició és bellíssim. A l'Antic Testament, per exemple, tenim Ester, que protagonitza una festivitat jueva basada en la seva història. Tot i que des de certes lectures es critiqui el rerefons social d'alguns textos de l'Antic Testament, com el Gènesi o el Pentateuc, on aparentment es presenta la dona com una propietat del marit dins d'un marc patriarcal, la narrativa bíblica també destaca les qualitats i importància crucial de les dones en el pla de Déu i en el desenvolupament de la història sagrada.

Per exemple, el llibre de Rut,

un personatge, amb una valentia, decisió i habilitats que, juntament amb qualitats femenines com la bellesa o la joventut, són el mitjà a través del qual Déu estableix una descendència que culmina en David. De manera similar, les “mares d'Israel”, com Sara, Rebeca, Raquel i Lea, tenen rols fonamentals en les narratives patriarcales, lluny de ser figures secundàries. Tamar, a Gènesi 38, és representada com una dona d'iniciativa extraordinària, amb una descendència que també es connecta amb la línia de David. Aquestes dones no són personatges marginals, i la mateixa concepció de la feminitat té un lloc central a la Bíblia. Metàfores femenines com

l'úter, la misericòrdia o la representació de Jerusalem i Sió com una dona subratllen la importància de la feminitat en el pla de Déu.

Quins consells dona per treure el màxim profit de l'estudi i la lectura de la Bíblia?

El contacte amb l'Escriptura és més profitós com més constant és. Llegir la Bíblia ocasionalment no ajuda tant com llegir-la una mica tots els dies. Una bona pràctica podria ser seguir les lectures diàries de la litúrgia, o també llegir la Bíblia de forma contínua, de principi a fi, com fan algunes persones. Aquesta lectura té molts avantatges: si es fa amb constància, sense presses, a poc a poc es pot arribar a conèixer

tota la Bíblia. L'enfocament fonamental hauria de ser el de llegir la Bíblia amb la intenció d'escoltar una paraula de Déu, de rebre'n el missatge.

És possible que aquesta paraula no arribi immediatament. Per això, la constància i l'actitud d'escolta són essencials. La Bíblia és un llibre que, més que donar respostes, suscita preguntes, interrogants en el més profund de cadascú. Per això, és important no descartar les preguntes que sorgeixen durant la lectura, sinó conservar-les. I, si no hi trobem respostes, esperar que el Senyor ens il·lumini el camí. També podem demanar ajuda a algú o fer servir materials com comentaris bí-

blics, però anant-hi amb compte, perquè no estan dissenyats per a la meditació espiritual com la *lectio divina*. Les preguntes que sorgeixen de la Bíblia sovint no són només qüestions teòriques; són preguntes que connecten el text amb la pròpia vida, la travessen i la transformen. La Paraula de Déu actua com un mitjà per entrar en la vida de cada persona i transformar-la.

No ens hem d'atansar a l'Escriptura amb la intenció immediata d'obtenir respostes, sinó amb el desig de descobrir quines preguntes desperta el text. Perquè la Bíblia és experta a generar interrogants, i en aquest procés és on rau el seu veritable poder transformador. ■

L'enfocament fonamental per llegir la Bíblia ha de ser el d'escoltar una paraula de Déu, sosté el professor Pavan.

“La simplificació d'un Déu iracund a l'Antic Testament i d'un Déu misericordiós en el Nou és falsa”

“La Bíblia és experta a generar interrogants i en aquest procés és on rau el seu veritable poder transformador”

A partir de l'any 1475, per tal de permetre que almenys cada generació pogués viure un any sant, el jubileu ordinari es començà a espaiar a un ritme de cada vint-i-cinc anys

Què és un Any Sant o Jubilar?

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità de
Tarragona i primat

Benvolguts i benvolgudes, vam començar joiosos l'Any Jubilar el propassat 29 de desembre amb la solemne celebració tinguda a la catedral. Però, què és un any sant o jubilar? Què fem exactament? A aquestes preguntes hi dedicarem, al llarg del curs, algunes cartes dominicals. Així, anirem desgranant aquelles qüestions o interrogants més importants que fan referència a aquest esdeveniment eclesial.

L'origen dels anys jubilaris prové de l'antic poble d'Israel. Cada cinquanta anys celebrava l'anomenat "any de gràcia del Senyor" (Is 61,2). Era un any especialment dedicat al

perdó de les ofenses, havent de restituir la igualtat a tots els fills d'Israel, oferint noves possibilitats a les famílies que havien perdut les propietats i, fins i tot, la llibertat personal (cf. Lv 25,10). Als rics, en canvi, l'any jubilar els recordava que arribaria el temps en el qual els esclaus israelites, arribats a ser novament iguals a ells, podrien reivindicar els seus drets. Com afirmava sant Joan Pau II, "la justícia, segons la llei d'Israel, consistia principalment en la protecció dels febles" (*Tertio millennio adveniente*, 13). Cal indicar que aquest any de gràcia del poble d'Israel havia de ressonar idealment a tot arreu (cf. Lv 25,9) i era anunciat per mitjà del so d'un corn de marrà, en hebreu *yobel*. El so del corn recordava a tot el poble —a qui era ric i a qui s'havia empobrit— que cap persona no ve al món per ser oprimida; som germans i germanes, fills del mateix Pare, nascuts per ser lliures segons la voluntat del Senyor (cf. Lv 25,17-55). Més tard, quan sant Jeroni, entre els anys 391 i 406 va traduir la Bíblia de l'hebreu al llatí, la paraula *yobel* es va traduir per *iubilæus*, "jubileu", tot incorporant el caire d'alegria, de joia, al significat primer que tenia la paraula.

L'Església catòlica va iniciar la tradició dels anys sants o jubilaris

amb el papa Bonifaci VIII, l'any 1300. Va preveure la realització d'un jubileu cada segle. Però a partir de l'any 1475, per tal de permetre que almenys cada generació pogués viure un any sant, el jubileu ordinari es començà a espaiar a un ritme de cada vint-i-cinc anys. Un jubileu extraordinari, en canvi, es proclama en ocasió d'un esdeveniment de particular importància.

Els anys sants ordinaris celebrats fins avui han estat vint-i-sis. L'últim va ser el Jubileu de l'any 2000. D'altra banda, al segle XVI, es va incorporar també el costum de proclamar anys sants extraordinaris. En els últims cent anys n'hi ha hagut tres: el del 1933, proclamat pel papa Pius XI amb motiu del XIX centenari de la Redempció; el del 1983, proclamat per sant Joan Pau II amb motiu dels 1.950 anys de la Redempció, i el del 2016, de la Misericòrdia, proclamat pel papa Francesc amb motiu del cinquantesim aniversari del Concili Vaticà II. D'altra banda, no hem de confondre els anys jubilaris amb els anys merament temàtics, com l'Any de la Fe, que vam celebrar el curs 2012-2013, promogut pel papa Benet XVI.

Anirem desgranant tota aquesta temàtica en properes setmanes.

Ben vostre. ■

Celebrar l'Eucaristia ens compromet a anunciar la Bona Nova en tots els ambients on anem, amb un testimoni que sigui perceptible per la comunitat humana

L'Eucaristia, font de la missió

FRANCESC CONESA

Bisbe de Solsona

Estimats diocesans, el record de la mort i la resurrecció de Crist, viscut a l'Eucaristia, ens compromet a anunciar-lo i testimoniar-lo. Així ho manifestem cada cop que celebrem la Cena del Senyor. En efecte, immediatament després de la consagració ens comprometem a anunciar la mort i confessar la resurrecció de Crist. L'Eucaristia no es pot esgotar dins les parets del temple. Ben al contrari, ens convida a trencar-les i depassar-les. Té una força que ens porta a sortir de la indiferència a la missió.

No podem asseure'ns a la taula del Ressuscitat sense sentir la crida a donar testimoni de l'experiència viscuda al costat d'Ell. Així ho van entendre aviat els deixebles. Els d'Emmaús, després d'obrir-se'ls els ulls, es posaren en camí com a testimonis de la resurrecció: "Contaven

el que havia passat pel camí i com l'havien reconegut quan partia el pa" (Lc 24,35). Quan una persona ha viscut una autèntica experiència del Ressuscitat, alimentant-se del seu Cos i de la seva Sang, no pot guardar només per a si mateixa l'alegria experimentada. L'encontre amb Crist suscita en nosaltres la urgència de testimoniar i evangelitzar.

A cada Eucaristia som enviats. La mateixa expressió "Missa" (del llatí *missus-missio*, és a dir: enviat, enviamen), el comiat que es fa al final de la celebració (*Aneu-vos-en en pau: Ite missa est*), i la benedicció que ho acompanya, indiquen que es tracta no només de marxar, de dispersar-se, sinó d'escampar-se per complir una missió, una tasca. Celebrar l'Eucaristia ens compromet a anunciar la Bona Nova en tots els ambients on anem, amb un testimoni que sigui perceptible per la comunitat humana.

El dinamisme que brota de l'Eucaristia també porta al compromís per a la transformació del món. És impossible celebrar autènticament l'Eucaristia sense comprometre's per fer un món més humà. El culte

cristià mai no és alienant; no distreu de l'obligació de lluitar per la justícia social, pel desenvolupament dels pobles i la pau. Diu el document final del Sínode: l'Església, "mentre s'alimenta en l'Eucaristia del Cos i de la Sang del Senyor, sap que no es pot oblidar dels pobres, els últims, els exclosos, aquells que no coneixen l'amor i estan mancats d'esperança, ni d'aquells que no creuen en Déu o no es reconeixen en cap religió instituída. Els porta al Senyor en la pregària i després surt a trobar-los, amb la creativitat i l'audàcia que l'Esperit inspira" (n. 153).

L'Eucaristia és finalment la meta de l'evangelització. L'objectiu de l'anunci és convidar tots els homes i dones a participar a la mateixa festa. Per això, hem de sortir als camins a l'encontre de tothom, a les cruïlles en què viuen els nostres contemporanis, per convidar-los a participar a quelcom apassionant: "Veniu vosaltres al banquet, que hi ha un Déu que s'ha enamorat de l'home!" Cal sortir a les places i als carrers de la ciutat com els criats del Senyor per convidar al seu banquet festiu (cf. Lc 14,16). ■

CONSULTORI BÍBLIC

L'apòstol Pau va tenir experiències místiques?

AGUSTÍ BORRELL

Carmelita i biblista

La coneguda conversió de Pau es va produir després d'una aparició de Crist ressuscitat. Ara bé, sembla que aquesta no va ser l'única experiència extraordinària del món diví que va tenir l'apòstol. Ell mateix relata com en una ocasió es va sentir "endut fins al tercer cel" (2 Corintis 12,1-5), on situa el paradís, i que va sentir-hi paraules inefables. En determinades cosmologies antigues, el cel era imaginat amb diferents nivells: les divisions més habituals eren en tres, en set o en deu cels. El fenomen viscut per Pau és comparable als que asseguruen haver viscut altres místics de tots els temps.

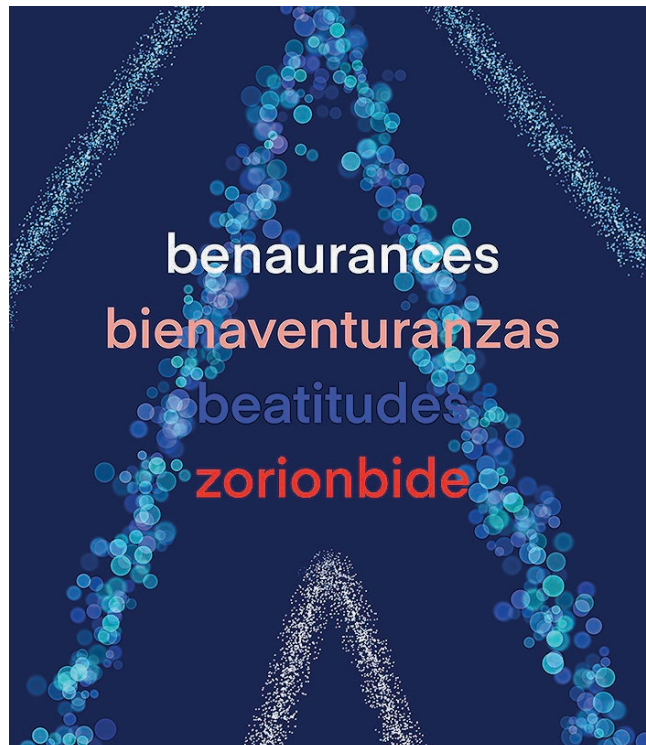
Per què explica Pau aquestes experiències tan singulars? Per comprendre-ho, cal recordar la seva situació en relació amb la comunitat de Corint. Els cristians d'aquesta ciutat donaven molta importància als fenòmens extraordinaris, i fins i tot els consideraven un signe d'autenticitat del ministeri apostòlic. Els adversaris de Pau presumien de les seves experiències i desacreditaven així l'apòstol. Ell reacciona assegurant que les visions i les revelacions no són fruit de la capacitat humana, sinó un do de Déu, i de passada insisteix que ell podria presumir més que ningú de les seves experiències místiques, però que no vol fer-ho de cap manera. També en aquesta qüestió, com és habitual en les seves cartes, Pau convida a no fixar-se en l'espectacularitat dels dons que rep cadascú, sinó en la utilitat que tenen per als altres. Els dons de Déu són sempre amb vista al bé de la comunitat.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Jesús ve per canviar-ho tot

JAUME BALATEU

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Enmig d'un aparent progrés de la humanitat, el mal s'ha consolidat en el món amb abusos, corrupció i injustícies. Déu Pare envia el seu Fill, Jesús, per canviar-ho tot. L'alternativa que proposa Jesús als seus deixebles va a contracorrent. Jesús anuncia les benaurances a tothom: els deixebles, la gentada i els estrangers de Tir i Sidó, que escolten a la plana les paraules de Jesús en un poema en dues estrofes. A la primera estrofa trobem les quatre benaurances que anuncien felicitat i joia per als qui són trepitjats. I a la segona estrofa, les quatre malaurances que anuncien confusió i advertiments als rics i als qui esclafen el poble amb impostos i violència. La paràbola del ric i Llàtzer (Lluc 16,19-31) és un altre relat de Lluc que ens ajuda a copsar el perill de les riqueses i el poder.

El temps en què Lluc va escriure el seu evangeli, l'Església primitiva era una comunitat menyspreada, maltractada i perseguida per l'imperi de Roma. L'evangelista Lluc no parla de pobres en l'esperit o dels qui tenen fam de justícia com Mateu, aquest evangelista se centra en la disposició espiritual i interior de cada home i dona. Lluc, en canvi, parla de la si-

tuació concreta que viuen "ara" els membres de la seva comunitat: són pobres, tenen gana i són perseguits. Malgrat que molts poden tenir la sensació que Déu no els escolta, el Senyor sempre és amb ells. No han de tenir por, ni ser covards perquè el Regne de Déu és anunciat de manera especial per a ells. A aquests l'evangelista els convida a confiar i tenir esperança.

Als adversaris els diu que no hi ha terme mig. O és blanc, o és negre. Jesús ha pres una decisió molt clara: és al costat dels qui pateixen, dels qui no tenen res per menjar, vestir-se o aixoplugar-se. Les benaurances no són una proposta per a un futur indeterminat. Són per canviar la vida "ara". Després de dos mil anys les coses malauradament no han canviat gaire. No hi ha remei? Les hem d'acceptar tal com són? Jesús no va venir a fer la nostra feina, va venir per ensenyar-nos el camí d'amor que hem de seguir. No tenim escapatòria possible. Estimar és el centre de la nostra existència. Seguim el camí de Jesús quan procurem el bé per als altres, el seu bon nom, la seva dignitat i el seu benestar. Si no actuem així, fem com els fariseus que se'n reien de Jesús i les seves paraules (Lluc 16,14). ■

Diumenge VI de durant l'any

Lectura primera

Jr 17,5-8

*Maleït el qui es refia d'un ajut humà;
beneït el qui es refia de l'ajut del Senyor*

Lectura del llibre de Jeremies

Això diu el Senyor: Maleït l'home que es refia de l'ajut humà, que busca un home per fer-ne el seu braç dret, mentre el seu cor s'allunya del Senyor. Serà com la pomera de Sodoma en el desert de l'Arabà, que no tasta mai un moment de bonança; viu en els indrets xardorosos de l'estepa, en una terra salada que no es pot habitar.

Beneït l'home que es refia de l'ajut del Senyor i troba en el Senyor la seguretat. Serà com un arbre plantat ran de l'aigua que estén les arrels vora el corrent; quan ve l'estiu, ell no té por, i el seu fullatge es manté fresc; en anys de secada no es neguiteja ni deixa de donar fruit.

Salm responsorial

1

Feliç l'home que no es guia pels consells dels injustos, ni va pels camins dels pecadors, ni s'asseu al ròdol burleta dels descreguts.
Estima de cor la llei del Senyor, la repassa meditant-la nit i dia.

R. Feliç l'home que té posada en el Senyor la seva confiança.

Serà com un arbre que arrela vora l'aigua:
dona fruit quan n'és el temps i mai no es marceix el seu fullatge, duu a bon terme tot el que emprèn. R.

No serà així la sort dels injustos; seran com la palla escampada pel vent.
El Senyor empara els camins dels justos, i el dels culpables, acaba malament. R.

Lectura segona

1Co 15,12.16-20

*Si Crist no hagués ressuscitat,
la vostra fe no tindria objecte*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, si prediquem que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com és que entre vosaltres alguns neguen la resurrecció dels morts? Perquè si fos veritat que els morts no ressusciten, tampoc Crist no hauria ressuscitat. I si Crist no hagués ressuscitat, la vostra fe no tindria objecte, encara estaríeu submergits en els vostres pecats. A més, els qui han mort creient en Crist estarien perduts sense remei. Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però la veritat és que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort.

Al·leluia

*Alegreu-vos i feu festa,
perquè la vostra recompensa és gran en el cel.*

Evangelí

Lc 6,17.20-26

Feliços els pobres. Ai de vosaltres, els rics

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús amb els deixebles baixà de la muntanya i

s'aturà en un indret pla on hi havia molts dels seus seguidors i una gentada del poble que havia vingut de tot el país dels jueus, de Jerusalem i de la costa de Tir i de Sidó. Jesús alçà els ulls i digué mirant els seus deixebles: "Feliços els pobres: el regne de Déu és per a vosaltres. Feliços els qui ara passeu fam: vindrà el dia que sereu saciats. Feliços els qui ara ploreu: vindrà el dia que riureu. Feliços vosaltres quan, per causa del Fill de l'home, la gent us odiarà, us esqui-

varà, us ofendrà i denigrarà el vostre nom: aquell dia alegreu-vos i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel; igual feien els seus pares amb els profetes.

Però ai de vosaltres, els rics: ja heu rebut el vostre consol. Ai de vosaltres els qui ara aneu tips: vindrà el dia que passareu fam. Ai de vosaltres, els qui ara rieu: vindrà el dia que us doldreu i plorareu. Ai quan tota la gent parlarà bé de vosaltres: igual feien els seus pares amb els falsos profetes." ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC C; FERIA I
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 2

Febrer

16. DIUMENGE

Diumenge VI de durant l'any, Verd.
Lectures: Jeremies 17,5-8 / Salm 1 / 1
Corintis 15,12.16-20 / Lluc 6,17.20-26
SANTORAL: beat Joan de Sant Domènec,
mr.; Juliana, vg. i mr.; Onèsim, b. i mr.;
Porfiri, mr.; beat Simó de Càscia, prev.

17. DILLUNS

Fèria, Verd. Obé, Els sets sants fundadors de l'orde dels Servites (ML), Blanc. Lectures: Gènesi 4,1-15.25 / Salm 49 / Marc 8,11-13
SANTORAL: Aleix de Falconieri, rel.; Ròmul, mr.; Silví, b.

18. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 6,5-8; 7,1-5.10 / Salm 28 / Marc 8,14-21
SANTORAL: Bernadeta Soubirous, vg.; Eladi, b.; Francesc de Regis Clet, prev. i mr.; Joan de Fièsola, prev.

19. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 8,6-13.20-

22 / Salm 115 / Marc 8,22-26
SANTORAL: Conrad de Piacenza, erm., Gabí, prev. i mr.

20. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 9,1-13 / Salm 101 / Marc 8,27-33
SANTORAL: Amada, rel., Eleuteri, b., Lleó, b., beat Maurici Proeta, Nemesi i Potami, m.

21. DIVENDRES

Fèria, Verd. O bé, Sant Pere Damià, b. i Dr. de l'Església (ML), Blanc. Lectures: Gènesi 11,1-9 / Salm 32 / Marc 8,34-9,1
SANTORAL: Misteriosa Llum de Manresa; Claudi, mr., Dositeu, monjo.

22. DISSABTE

Càtedra de Sant Pere, ap. (F), Blanc. Lectures: 1 Pere 5,1-4 / Salm 22 / Mateu 16,13-19
SANTORAL: Elionor, reina, Margarida de Cortona, rel.

El Sant 17 de febrer

Aleix de Falconieri, fundador

També conegut amb el nom d'Alexis, sant Aleix de Falconieri va ser un dels set fundadors dels Servents de Maria, els Servites. Fill d'un ric comerciant de Florència, a Itàlia, Alexis va tenir una visió de la Verge Maria juntament amb sis companys més, també mercaders florentins, el dia de l'Assumpció de l'any 1233. El grup, inspirat per aquesta experiència, va decidir fundar una nova comunitat religiosa dedicada a l'oració i a la devoció a la Mare de Déu, que ara coneixem com els Servites. Amb el pas dels anys, tots els fundadors es van ordenar sacerdots excepte

Alexis, que creia que no era digne d'aquest honor.

A més de participar en la creació dels Servents de Maria, el sant va ajudar a construir l'església dels Servites a Cafaggio i va gestionar els afers temporals del dia a dia de la congregació. L'any 1304, els servites van rebre l'aprovació papal de Benet XI, quan l'únic fundador encara viu era el mateix Aleix de Falconieri. Finalment, el 17 de febrer del 1310, Aleix va morir a Monte Senario, a l'edat de 110 anys. Ell i els seus sis companys fundadors van ser canonitzats pel papa Lleó XIII el 1888.

MN. JORDI FONT

Vicepresident de l'Institut de Litúrgia ad instar Facultatis

Sense el temps de durant l'any la celebració del Misteri de Crist i l'assimilació progressiva dels cristians a aquest misteri es reduiria a mers episodis aïllats

Temps de durant l'any: el temps més nou de l'any litúrgic

Encara que ja fa algunes setmanes que vam entrar en el temps de durant l'any o temps ordinari, val la pena veure la novetat que presenta aquest temps litúrgic, ja que és el més nou—almenys, com a organització— de l'any litúrgic. El vam començar el dilluns després del diumenge de la festa del Baptisme de Jesús (i que es considera ja, el I diumenge del temps de durant l'any) i s'interromp el dimarts abans del Dimecres de Cendra. Té la seva continuació el dilluns, l'endemà de la Solemnitat de Pentecosta, quan reprenem el temps de durant l'any que acabarà amb la setmana de després del diumenge de la Solemnitat de Crist Rei.

Com afirma José Damián Gaitán: “És un temps que encara no ha arribat a la majoria d'edat.” Alguns diuen que és la reforma i la transformació més recent, profunda i excel·lent de l'any litúrgic. El Concili Vaticà II no en va dir res. El primer document que en parla són les *Normes universals sobre l'any litúrgic*, 43, després del Concili Vaticà II. Tot i que l'expressió *per annum* és de Dom Prosper Guéranger, abat de Solesmes.

El temps de durant l'any o temps ordinari presenta una obertura escatològica: “Fins que el Senyor torni” (cf. Jn 14,1-4). La força d'aquest temps la trobem en cadascun dels diumenges que l'integren, com diuen les *Normes universals sobre l'any litúrgic*, 43: “A més dels temps que tenen un caràcter propi, resten 33 o 34 setmanes en el curs de l'any en què no se celebra cap aspecte peculiar del misteri de Crist,

sinó que més aviat es recorda el mateix misteri de Crist en la seva plenitud, principalment els diumenges.” Pasqua és al centre i aquesta es va pregustant tots els diumenges de durant tot l'any.

Tot i no ser considerat un temps litúrgicament “fort”, el temps de durant l'any és un temps important. Tan important que, sense ell, la celebració del Misteri de Crist i l'assimilació progressiva dels cristians a aquest misteri es reduiria a mers episodis aïllats, en comptes d'amarar tota l'existència dels fidels i de les comunitats. Segons Jean Corbon, hi ha un temps on el Verb encarnat assumeix el nostre cos (Nadal, Epifania, Quaresma, Pasqua) que dona pas al temps de la *Théodosia* (el *tempus per annum*) on nosaltres ens divinitzem i ens conformem al seu cos per l'Esperit. És, en aquest sentit, un temps imprescindible, que desenvolupa el Misteri Pasqual de manera progressiva i profunda a tot el Cos místic de Crist —l'Església— al llarg del *tempus per annum* de l'any litúrgic. La força d'aquest temps la trobem sobretot en el Leccionari de la Paraula de Déu. Aquest estableix una relació entre la vida quotidiana, “ordinària”, de Jesucrist i la nostra.

És a dir, el *tempus per annum*, o temps de durant l'any, no és un temps en què no passa res, sinó que Déu passa en aquest temps sense fer fressa. És com s'edifica la persona en el temps. Com la natura: pensem en les paràboles de Jesús, com la del gra de blat sembrat pel pagès i que creix sense que ell sàpiga com ni quan (cf. Mc 4,26-29). ■

Concert solidari a la catedral de Tortosa per les víctimes de la dana

L'actuació de l'Escolania de la Reial Basílica de la Mare de Déu dels Desemparats de València va ser molt aplaudida.

JOAQUIM AMARÉ

Tortosa

Més de 500 persones van assistir al concert solidari per les víctimes de la dana a València, que es va celebrar a la catedral de Tortosa el divendres 31 de gener. Prèviament a l'inici del concert, el degà de la catedral, Mn. Víctor Cardona, va adreçar unes paraules als assistents, tot exposant el sentit i l'objectiu de l'organització d'aquest concert.

L'arquebisbe de València, Mons. Enrique Benavent, en la seva intervenció, va manifestar que la celebració d'aquest concert significava molt i que li havia arribat al cor. Mons. Benavent, visiblement emocionat, va destacar que "aquest acte té un

significat molt especial; és un gest d'una família amb un membre de la família". Així mateix, va dir que amb el concert es posava de manifest que els dos bisbats estan units i va agrair aquest "gest de germanor i solidaritat cristiana i espiritual".

Mons. Benavent va demanar que no oblidem tantes i tantes persones que estan patint: "Darrere de cada història hi ha un drama." Finalment, va agrair al bisbat de Tortosa, al Capítol de la Catedral i a Càritas diocesana de Tortosa que hagin pogut fer realitat la celebració d'aquest concert.

Per la seva banda, el bisbe de Tortosa, Mons. Sergi Gordo, va expressar que aquest concert responia a la necessitat de mostrar la solidaritat amb les víctimes de la dana a València, alhora que constata la estreta vinculació de la diòcesi tortosina amb l'arxidiòcesi lleonesa. Una catàstrofe que també ha afectat de ple col·legis diocesans, parròquies i moltes

famílies. Continuava el bisbe Sergi: "Aquest és un acte culte, de cultura i solidaritat, per continuar vivint la nostra fe, mostrant la nostra solidaritat amb els germans de la veïna diòcesi valenciana."

Dirigint-se a Mons. Benavent, va explicitar: "Des de la catedral de Tortosa, us diem: no esteu sols, us portem al cor i us mostrem el nostre suport espiritual i solidari."

L'Escolania de la Reial Basílica de la Mare de Déu dels Desemparats de València, fundada el 1958 i actualment dirigida pel mestre Luis Garrido Jiménez, i amb l'organista José David Asensi, va oferir un concert pulcre i de qualitat, amb tretze peces, acabant amb els himnes a la Mare de Déu de la Cinta i a la Mare de Déu dels Desemparats.

La recaptació total ha estat de 6.940 euros, comptant les aportacions amb les entrades i la "fila zero" establerta a l'efecte. ■

Cartes

Espai mistagògic

Fa uns mesos vaig sentir l'expressió "espai mistagògic". D'entrada, em va semblar un terme estrany; em va cridar l'atenció, sí, però no li vaig donar gaire importància. Un temps després, la mateixa expressió va tornar a aparèixer i, aquesta vegada, vaig intuir que feia referència a un lloc de trobada agradable amb Déu.

Això em va fer pensar en el rebedor de casa, on tenim una petita imatge de la Mare de Déu, regal dels avis, amb una llumeneta sempre encesa a prop. És un espai senzill que ens fa present Déu quan sortim de casa i ens dona la benvinguda quan tornem. Un racó que sempre havíem considerat natural, d'aquells que parlen sense paraules i que ara, gràcies a aquesta expressió estranya, ens hem adonat que és especial.

Espai mistagògic. Sorprenents són els camins lingüístics del Senyor.

RAMON MANTÉ

Esperit de servei

Ha estat rebutjat al Congrés un poti-poti de lleis per manca d'unanimitat. Em pregunto: quin exemple ens donen els diputats d'una feina ben feta? Una ministra té interès que treballem menys hores i amb augment de sou. Això és atractiu per a qualsevol assalariat, però, està sent un plantejament adequat i responsable? És prioritari l'estudi de com tre-

ballem i podem fixar-nos en si som competitius, si els nostres productes són els millors, els més buscats, els de més qualitat. Un altre factor d'estudi podria ser si les hores que fitxem són productives o són presencials. Si continua vigent el "torni vostè demà", de Larra, o si cadascú sabem tenir aquest esperit de voler servir i ajudar des del nostre lloc.

En una paraula, abans de proposar lleis evidentment atractives per a qualsevol treballador, caldria fer un estudi seriós de com millorar la nostra competitivitat, com motivar a treballar millor i començar a ser exemplars, eficients i eficaços.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ

Un pas enrere

Chesterton va escriure que al caire d'un precipici tan sols hi ha una manera d'anar cap endavant: fer un pas enrere.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

PODEU ENVIAR LES CARTES A:

redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Anys jubilar "especials"

Dins de l'Any Jubilar nombroses diòcesis andaluses celebren també altres "jubileus", centrats en esdeveniments històrics o en record de sants fundadors. La Família Trinitària de Còrdova celebra el 50è aniversari de la canonització del reformador de l'orde, sant Joan Baptista de la Concepció, que es prolongarà fins al 15 de juny.

Al programa d'actes, he tingut l'honor de participar-hi amb la "conferència-trobada" *Sant Joan Baptista de la Concepció i el món d'avui*. Vaig voler dirigir tres mirades: al sant reformador, al món d'avui i al nostre propi cor. Vaig subratllar amb força els "tres amors" de sant Joan Baptista: la Santíssima Trinitat, els pobres i els captius. Els va viure intensament en la pregària, en la trobada amb Déu i en la formació, amb la seva paraula que portava l'aroma d'un Crist viu, compassiu i tendre, amb les persones més necessitades, i amb els seus escrits, explicant com Déu el va cridant i va fundant convents, superant mil dificultats i obstacles.

Vaig voler destacar que aquest reformador és un sant que "toca tots els pals", amb un llenguatge senzill, intercalant faules i contes, un sant "molt de la vida i del poble quotidià".

Quan sant Joan Baptista va arribar a Còrdova, ningú volia més fundacions. Llavors, el sant reformador decideix construir una casa-convent a la muralla, que era la perifèria de la nostra ciutat, convertint-se així en el precursor del que el papa Francesc ha proposat: "sortir a les perifèries". La família trinitària continua "exalçant" el seu reformador amb el programa ampli d'actes organitzats, que tenen en primer pla els pobres, els captius, els més necessitats.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

“Oferim el missatge de Jesús als joves partint de les seves vivències”

P. José Alcázar Godoy, director i fundador de l'editorial Família de Jesús

MAC

L'editorial Família de Jesús, amb seu a la ciutat de Huelva, està dirigida pel sacerdot José Alcázar Godoy. Aquesta iniciativa evangelitzadora pretén que infants i adolescents coneguin Jesús a través dels mitjans de comunicació del nostre temps. Una magnífica ajuda perquè famílies, escoles i parròquies puguin transmetre als més joves el missatge cristià.

Expliqui'ns la gènesi de l'editorial Família de Jesús.

Acabada la meva llicenciatura en Ciències Biològiques el 1977, vaig orientar la meva formació cap a la paleoantropologia i, a finals dels anys vuitanta i durant la dècada dels noranta, vaig dirigir un laboratori d'osteologia en un museu arqueològic andalús. En aquell temps, sent ja sacerdot, vaig posar en marxa una revista mensual d'espiritualitat. Un bon dia, els Germans Franciscans de Creu Blanca em van demanar que escrigués una biografia del seu fundador, Isidoro Lezcano Guerra, que vaig titular *Al encuentro de la caridad*. A l'hora de buscar on publicar-la, vaig decidir transformar la revista en l'editorial Família de Jesús. A aquesta primera obra, se n'hi van afegir d'altres i així va anar creixent fins avui.

A quin públic s'adreça l'editorial?

Pensar que l'àmbit editorial està copat és una equivocació. En una societat que es diversifica, els mitjans han de ser diversos i les iniciatives, múltiples. En els inicis de la nostra singladura vaig percebre que les publicacions religioses formaven una família amb característiques pròpies que es complementaven en la diversitat i podien fer un servei meravellós a l'Església i a les diòcesis. Orientem l'editorial Família de Jesús cap a la infància i la joventut amb

matís catequètic i mitjans digitals. Les nostres vies de promoció, difusió i implementació van ser i són principalment digitals.

Quina és l'essència de Família de Jesús?

Mai no vam veure en altres editorials elements rivals. Tampoc no preteníem aportar cap cosa nova, més atractiva o actual; ni tan sols pensàvem a omplir un buit. Cada editor interpreta la melodia de la Paraula de Déu amb veu diferent o potser anàloga, però totes es conjunten. Recordem la idea de la mare Teresa de Calcuta que diu que som gotes d'aigua d'un mar infinit; però sense aquella gota d'aigua, al mar li manca alguna cosa. Tan sols ens vam proposar oferir el missatge de Jesús als joves i adolescents partint de les seves vivències, de la seva realitat, de tot allò que hi ha en el seu cor i mou els seus interessos. Bona atenció al client, rapidesa en el servei i qualitat de les publicacions són per a nosaltres objectius diaris. Aquesta va ser la nostra proposta des de l'inici i hi treballem.

Com han anat evolucionant les vendes en els darrers anys?

La nostra editorial ha mantingut un creixement gradual anual, superant-se any rere any, llevat del 2024, on gairebé va assolir la quota del 2023. Però creixement o disminució no són criteris decisius. Sí que ho és la sostenibilitat de l'empresa; sense això, no és possible evangelitzar. Són importants àmbits de responsabilitat per a qualsevol editor. Un cop “punxat el globus” del llibre digital, que mai no va desplaçar el de paper, assistim a “l'aprenentatge visual” dels joves. S'estimen més “veure” que no pas “llegir”; d'aquí l'èxit de TikTok i YouTube. Sembla com si la imatge predisposés el cervell a captar el missatge amb les mínimes paraules.

“Cada editor interpreta la melodia de la Paraula de Déu amb veu diferent o potser anàloga, però totes es conjunten”

Les catequesis s'han d'adaptar a la cultura del moment?

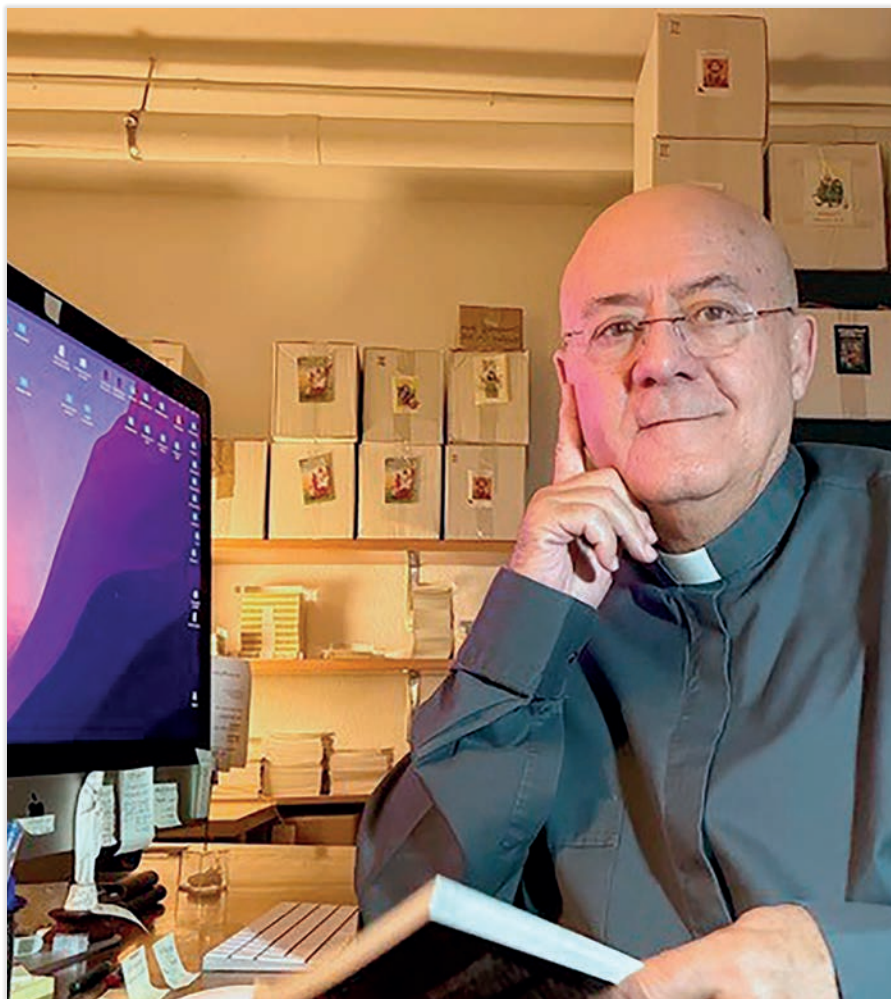
Les característiques de la modernitat, les noves idees i ideologies dominants s'analitzen amb encert i acaparen l'interès dels intel·lectuals. Sens dubte, l'ésser humà i la seva cultura evolucionen; les grans tecnològiques i les forces polítiques el manipulen sense fer-se notar. I l'Església s'enfronta a un repte sempre nou i diferent: el de transmetre el contingut de la revelació en un món canviant i normalment agressiu envers els valors que va ensenyar Jesucrist. Cal conèixer la cultura del moment, les idees que ocupen la ment dels infants i joves i les motivacions que n'impulsen les accions. En aquest sentit, impartir una formació únicament de nocions sobre la fe desemboca en el fracàs, ja que la sembra s'agostreja en no trobar substrat on arrelar-se.

Quin seria el camí a seguir?

Cal transmetre la fe des de la vivència del cor jove. Una catequesi només de conceptes cristians és buida; s'ha de condimentar amb valors i virtuts, amb dinamisme i bones tècniques catequètiques. Oferir ideals que il·lusionen i donen sentit a la vida, arrelats en la realitat del jove, en el seu món, en les seves vivències... El catequista també haurà de tenir valor per tractar qüestions que per als joves són temes estrella, com ara el sexe, les amistats, l'estudi o l'esport. Preguar, compartir, ajudar i altres afers van darrere d'aquesta hipotètica escala. Això no obstant, de vegades s'hi incideix primordialment, que siguin bones persones, quan en realitat del que es tracta és d'arribar a ser bons cristians, dones i homes sants.

Com integrar els mitjans digitals en la formació dels joves?

No hi ha dubte que els vídeos són la moda del moment en la comunicació, la transmissió d'idees, l'intercanvi afectiu i la formació professional. Probablement tots estem d'acord que un bon vídeo capta l'atenció del jove més que no pas una exposició raonada. Llavors, què cal fer? Cal vèncer la "síndrome de YouTube" del catequista, que elabora exclusivament les seves sessions amb tècniques visuals. Destacaria una nota fonamental en els seguidors de Jesús, que és "l'encontre". El cristianisme és una religió d'encon-

El sacerdot José Alcázar Godoy va decidir transformar una revista d'espiritualitat en un projecte editorial.

tre i família. Jesús surt a l'encontre, formem una família de creients... Oferim acollida i la trobem en els altres.

Per tant, la catequesi ha de posar l'accent en l'encontre.

Òbviament. Les catequesis han de ser llocs d'encontre interpersonal. Si avui els joves es manifesten i es comuniquen des de l'anonimat dels seus telèfons mòbils, la cate-

quesi presencial és lloc d'encontre, mecanisme per generar lligams, conèixer-nos sense caretes, lloc on oferir i manifestar els sentiments cap a Jesús i la Mare de Déu i entre nosaltres. Que potser no passava això amb els primers deixebles del Senyor i les primeres comunitats cristianes? On n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo soc allí enmig d'ells, va dir Jesús. ■

Centre Odontològic

PRODENTS

Implantologia • Pròtesis • Estètica
Periodòncia • Endodòncia

Avinguda Madrid 36, 08028, Barcelona
93-3306050 / info@prodentsbcn.com

Mn. Fernando Xuclà celebra 100 anys

Una vida marcada per la fe, el servei i el compromís pastoral

Mn. Fernando acompanyat del Truk, un gos que ha esdevingut la mascota de la residència sacerdotal i que també s'utilitza en teràpies per estimular residents amb dèficits cognitius.

MN. XAVIER BISBAL

Delegat de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Vic

El dijous 30 de gener, Mn. Fernando Xuclà Llobet va celebrar el seu centenari en una festa entrançable a la residència sacerdotal de Barcelona, acompanyat de familiars, amics i companys de ministeri.

La jornada va començar al migdia amb una missa concelebrada en acció de gràcies, presidida pel director general de la residència,

Mn. Saturnino Rodríguez. L'acte va continuar amb un concert de música d'òpera i sarsuela, gèneres preferits de l'homenatjat, i la lectura d'un text que repassava la seva trajectòria de vida i servei. La celebració es va cloure amb un dinar especial en honor del centenari.

Mn. Fernando Xuclà Llobet va néixer a Cervera el 1925. La seva família, d'una destacada nissaga d'advocats i polítics, va viure un episodi tràgic durant la Guerra Civil: el seu pare, que en aquell moment era secretari de l'Ajuntament d'Igualada, fou assassinat el 13 de setembre del 1936 prop de Montmaneu per un escamot del POUM.

Des de jove, Mn. Fernando va sentir la crida a la vocació sacerdotal i va ingressar a l'abadia de Poblet. Va completar part de la seva formació eclesiàstica a la Universitat de Friburg, a Suïssa, i el 4 d'octubre del 1953 va ser ordenat sacerdot. Dos dies després, celebrava la seva primera missa.

L'any 1960 es va incorporar al clergat diocesà de Barcelona, on ha exercit diverses responsabilitats pastorals: capellà de les Dominiques de la Presentació d'Arenys de Mar, capellà de la missió catòlica espanyola a Suïssa, rector de les parròquies de Sant Genís de Torrelles de Foix i Santa Magdalena de Pontons, i posteriorment adscrit a la parròquia de Sant Joan de Vilassar de Mar, entre d'altres destinacions.

Amb una vida marcada per la fe, el servei i el compromís pastoral, Mn. Fernando arriba als cent anys amb serenor i alegria. La seva celebració d'aniversari ha estat un merescut homenatge a la seva llarga trajectòria vital i pastoral. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El telescopi Euclid ens planteja interrogants

Flickr / Nicholas Jones

Aquest telescopi ens descriu la formació del nostre univers.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Potser el recordareu. Aquest telescopi Euclid, europeu, va ser posat en òrbita l'1 de juliol del 2023 i s'hi quedà a l'altura de 1,5 milions de quilòmetres, amb uns instruments molt exactes per observar 1.500 milions de galàxies i, així, cartografiar l'espai amb una precisió molt alta, a més de complir altres missions, com mesurar la quantitat de matèria i energia fosca que es troba en el buit còsmic.

A mesura que van arribant els resultats de les seves observacions, anem veient que no són sempre exactament com hom esperava. Ara bé, com que són molt importants perquè posen en qüestió els fonaments de la cosmologia, a més de dir-nos com està fet el nostre univers, hom s'ha plantejat un interrogant, perquè aquestes dades que ens arriben mostren indicis per pensar que la teoria d'Einstein no és la definitiva pel que fa a l'evolució del conjunt.

Recordem que quan l'abbé Lemaitre va dir que l'univers s'expandia, la qual cosa era germen de la teoria del *Big Bang*, Einstein es va mostrar escèptic. Deia que l'univers havia de ser estàtic, però quan es va veure ben confirmada aquesta teoria per les observacions del Hubble, va reconèixer que les seves equacions per un univers estàtic estaven equivocades i va elaborar una altra concepció del cosmos. Cal admirar la lleialtat da-

vant de les observacions comprovades d'aquest gran coneixedor de la física, que es va reconèixer equivocada.

I el que ara passa torna a posar en dubte la concepció einsteiniana. Es constata, amb les últimes dades, l'abast de la deformació gravitatòria. A través de les observacions de l'Euclid, sobre les mesures més recents de l'univers, l'efecte de les deformacions gravitatòries és més feble del que predeia la teoria d'Einstein. Això es veu precisament a l'època que l'univers començà a accelerar l'expansió.

Cal dir, però, que la discrepància observada encara no és definitiva perquè podria ser deguda simplement a fluctuacions estadístiques. Caldrà seguir estudiant les dades que ens envii l'Euclid per tenir certesa d'aquesta qüestió. Nosaltres també desitgem que les pròximes observacions vagin aclarint aquest interrogant que s'ha plantejat. ■

GENT DE CASA

Anton Català Gomis

 Web d'Anton Català Gomis, www.catalagomis.cat

Anton Català Gomis va ser un mestre de l'art de la xilografia.

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiaador

Poc coneguda és l'obra del pintor muralista Anton Català Gomis. Té una quarantena d'obres escampades al llarg de la geografia catalana, la majoria a esglésies i de temàtica religiosa.

Nascut a Alcover el 24 de novembre del 1911, de família pagesa. Des de ben jove mostrà aptituds artístiques i als 19 anys va marxar a Barcelona a cursar estudis artístics a l'Escola de Llotja. Eren els moments en què

es proclamava la República i a Llotja exercien com a mestres els grans de la pintura posteriors al modernisme. Personatges de renom, com ara Ramon Calsina, Francesc Labarta o Antoni Vila Arrufat, de la generació anterior a la seva.

Acabada la guerra, va retornar a Alcover i el 1940 es va casar amb Glòria Agràs, també del poble. El matrimoni va tenir tres filles.

Anton Català no només va ser un pintor muralista, sinó de cavallet; pintà a l'oli, sobre ceràmica. Excel·lí també en xilografies i dedicà la seva vida completament a l'art.

Pel que fa a la seva obra mural religiosa, el 1940 va fer l'altar del Sant Crist a les Missioneres del Cor de Maria de Valls, on deixà dues obres més, als Caputxins i la Granja

de l'arquitecte Cèsar Martinell. El 1944, les pintures a l'oli sobre tela a Sant Jaume de Passanant i el timpà de Sant Joan d'Horta a Barcelona; Reus, Alcover, Farena... L'altar del Sant Sepulcre de Valls el 1947, la mateixa parròquia de l'Assumpció d'Alcover el 1963; i obres a Picamoixons, Constantí o Vallmoll.

La figura humana i el paisatge destaquen en les seves teles. La ceràmica de temàtica religiosa té uns tocs vius i singulars que la fan única i fàcilment identificable.

La millor manera d'aproximar-se a la seva obra és visitar el Museu d'Alcover, que l'any 2015 li va dedicar un cicle divulgatiu a l'Espai Anton Català Gomis. L'artista va morir a Barcelona el 30 de gener del 1970. ■

MANUEL VARGAS*Silencios que hablan*

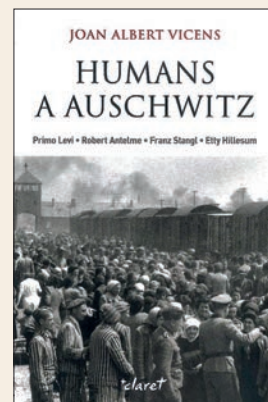
Ediciones Palabra, 2025, 256 pàg.

L'autor rescata l'itinerari dels Exercicis Espirituals de sant Ignasi de Loiola per presentar-nos una nova forma de viure que donarà respostes a moltes de les nostres preguntes i ens proporcionarà una orientació clara.

JOAN DE LA CREU*Poemes essencials*

Fragmenta Editorial, 2025, 160 pàg.

Pere Lluís Font ha fet una traducció molt acurada al català de tres poemes místics de Joan de la Creu, respectant el ritme i la rima de l'original. Aportació excepcional al patrimoni literari, artístic i espiritual de la humanitat.

JOAN ALBERT VICENS*Humans a Auschwitz*

Editorial Claret, 2025, 338 pàg.

Aquest llibre ofereix una anàlisi profunda sobre la condició humana en el context dels camps nazis, abordant temes com la lluita per la dignitat i la supervivència, o l'esperança i l'amor incondicional enmig del sofriment més extrem.

JOAN ESCULIES*Un veí ben estrany*

Edicions de 1984, 2025, 160 pàg.

L'autor plasma un retrat actual i urbà d'una societat canviant, fragmentada i saturada emocionalment. Construeix l'imaginari que permet reconèixer-nos en un temps que sembla escolar-se sense control.

SENYOR MARCEL·LÍ VIRGILI*La xocolata. L'aventura catalana*

Edicions Morera, 2024, 252 pàg.

Una aproximació al món de la xocolata, la seva història i tradicions. S'hi explica com va arribar el cacau a Europa i com Catalunya es va convertir en un gran centre xocolater, amb grans nissagues que han perdurat fins a l'actualitat.

LÁZARO GILA i JUAN ANTONIO SÁNCHEZ*Pedro de Mena. Un singular escultor andaluz del pleno barroco español*

Universidad de Granada, 2025, 313 pàg.

Llibre monogràfic, molt il·lustrat, dedicat a aquest destacat escultor granadí-malagueny (1628-1688), on s'estudia i analitza la seva vida i prolífica trajectòria escultòrica, centrada en la imatgeria religiosa. (Ramon Ribera).

CRÍTICA DE CINEMA

Heroi silencios

MONTSE CLAVERAS
*Doctora en Història de l'Art
i professora de Religió*

Nicholas Winton (1909–2015) és un home generós entregat a la causa de la humanitat. Ell és corredor de borsa i té la vida resolta. Tanmateix, s'embarca en una missió de salvament on no hi té res a guanyar i en canvi hi pot perdre categoria social i econòmica.

Uns dies abans de la invasió nazi a Praga hi ha molts nens refugiats, d'origen jueu. Winton, juntament amb la seva mare i alguns amics amb qui comparteix filosofia de vida, decideix gestionar la sortida d'aquests infants cap a Londres.

La tasca és ingent i el perill molt gran. La implicació per part de les autoritats, pràcticament nul·la. Després d'una àrdua batalla burocràtica aconsegueixen omplir diversos trens que arriben amb èxit a destí. Bé, tots menys un, el novè. Aquest tren no arribarà mai a destí. Amb tot, aconsegueixen salvar uns 700 nens i nenes.

A finals dels anys vuitanta aquest home, ja gran, viu una vida tranquil·la a Anglaterra. Però els records que guarda en un vell maletí no el deixen viure amb pau. Ans al contrari, viu turmentat per la idea de no haver salvat més nens. Aquest és el motiu de la seva amargura.

Un dia la BBC convida el vell Winton en un programa on conviden alguns dels 6.000 descendents d'aquells primers 700 supervivents que hi acudeixen per agrair-li la seva vida.

Los niños de Winton està basada en fets reals i inspirada en el text del mateix títol escrit per Fabiano Massimi.

Winton és un home bo i íntegre. Un home ordinari que fa quelcom extraordinari. Un home que es defineix com a agnòstic però que actua amb i per bondat, no pas per fer-se veure. És un heroi silencios que fa del nostre món un lloc millor. ■

AMB BON HUMOR

"LOS NIÑOS DE WINTON" ("ONE LIFE")

DIRECCIÓ: James Hawes

GUIÓ: Lucinda Coxon, Nick Drake

REPARTIMENT: Anthony Hopkins, Johnny Flynn, Helena Bonham Carter, Romola Garai, entre d'altres

Drama biogràfic

Regne Unit, 2023

110 min

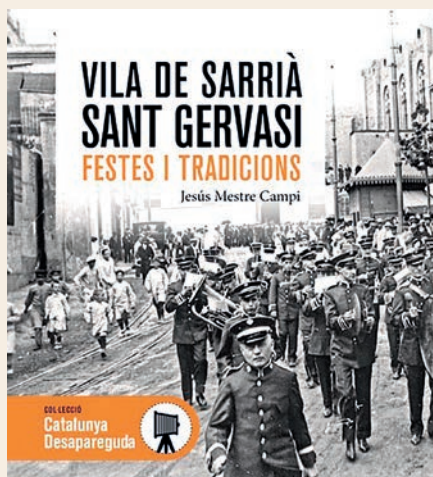

CRÍTICA LITERÀRIA

Imprescindible història gràfica

FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA

Caputxí

JESÚS MESTRE CAMPÍ

Vila de Sarrià i Sant Gervasi. Festes i tradicions

Editorial Efadós, 2024, 184 pàg.

Tal com manifesta el prolo-
guista de l'obra, l'etnògraf i
dissenyador Josep Mañà, la
fotografia és una valuosa i impres-
cindible font d'informació per als
historiadors. Precisament, en aques-
ta publicació Jesús Mestre ens aporta
una equilibrada i molt significativa
selecció d'imatges de les principals
manifestacions festives desenvolupades
entorn de les parròquies de
Sarrià, Vallvidrera i Sant Gervasi de
Cassolès, prioritàriament durant la
primera meitat del passat segle XX.

Un conjunt de fotografies que ens
ajuden a visualitzar els grans canvis
i transformacions que han sofert les
antigues implantacions urbanes,
bastides, al seu moment, a l'entorn
de la ciutat de Barcelona. Als afores
d'aquesta ciutat es perllongaren an-
cestrals formes de vida pròpies de les
societats agràries tradicionals, men-
tre es produïa un accelerat procés
d'urbanització, que coincidí amb
un notable creixement demogràfic.
Això va comportar nombrosos canvis
en l'organització i vertebració social.

L'obra s'estructura en tres parts,
que corresponen a cadascuna de les
antigues poblacions i, d'alguna ma-
nera, es va seguint el ritme del ca-
lendari festiu religiós i, també, civil
amb les respectives Festes Majors,
que solen coincidir amb les antigues
festes patronals.

A propòsit de les festes de Sant
Gervasi de Cassolès, que des del
segle XIII a l'església parroquial es
veneren els sants màrtirs Gervasi i
Protasi, cal assenyalar que, a partir
de la dinovena centúria, es fomentà
una gran devoció a la Mare de Déu
de la Bonanova (proclamada patrona
de Sant Gervasi de Cassolès el 1883) i
també a sant Medir.

De les destacades aportacions
gràfiques d'aquesta obra, cal posar
en relleu l'expressiva fotografia de la
"romeria del Ram", que es congre-
gava a l'ermita del cim del Tibidabo
el Dilluns de Pasqua Granada i que es
començà d'organitzar després de la
visita de sant Joan Bosco l'any 1887.

Una felicitació, ben de cor, a Jesús
Mestre per oferir-nos aquesta rica his-
tòria gràfica que enriqueix la col·lecció
Catalunya Desapareguda. ■

UN NOU LLINDAR

Sempre
dona fruit

Som com arbres: variats, fron-
dosos, baixos o alts, fecunds
o aparentment estèrils. D'on
xuclen vida les arrels, la part
íntima de la nostra persona que
no apareix ni és visible als ulls,
però és la part més essencial? La
Bíblia descriu la felicitat del qui
estima i escolta Déu: "Serà com
un arbre que arrela vora l'aigua:
dona fruit quan n'és el temps i
mai no es marceix el seu fullat-
ge; duu a bon terme tot el que
emprèn" (Sl 1,3).

Ho havien dit els profetes de
l'AT: "Feliç l'home que es
refia del Senyor, que posa en el
Senyor la seva confiança. Serà
com un arbre que arrela vora
l'aigua, que enfonsa les arrels
ran del torrent; no té por quan
ve l'estiu, el seu fullatge es
manté verd; no passarà ànsia
en anys de secada, no deixa de
donar fruit" (Jr 17,7-8). Ho diu
també Jesús: "Pels seus fruits
els coneixereu..., tot arbre bo
dona fruits bons" (Mt 7,16-17), i
"El qui begui de l'aigua que jo li
donaré, mai més no tindrà set:
l'aigua que jo li donaré es con-
vertirà dins ell en una font d'on
brollarà vida eterna" (Jn 4,14).

D'on xuclar aquesta vida que Je-
sús promet si no és de la Paraula
que Déu-Pare ha comunicat? No
cal rompre's el cap pensant com
fer-ho. Déu ens ho ha posat fàcil
fent-se esdeveniment històric
en la persona de Jesús de Nat-
zaret. Amb ell s'hi pot parlar!, i
tant! I direu, com? Des del bap-
tisme hi ha en nosaltres un do
invisible als ulls. Cal decidir-nos
a recuperar el silenci com a va-
lor, i la voluntat d'escoltar com a
actitud per al diàleg. Deixem que
l'Esperit Sant ens parli, ja que
Jesús diu que "el Pare l'enviarà
en nom meu i us farà recordar
tot el que jo us he dit i us ho farà
entendre" (Jn 14,26). Qüestió de
confiança!

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro

Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat

Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Mercè Alonso, Joaquim Amaré, Jaume
Balateu, Pilarín Bayés, Xavier Bisbal, Agustí
Borrell, Teresa Casillas, Montse Claveras,
Ángeles Conde, Juanjo Fernández, Bernat
Folcrà, Tica Font, Jordi Font, Antonio Gil,
Ignasi Miranda, Glòria Monés, Francesc
Nicolau, Jordi Oriola, Joan Pallarès-Per-
sonat, Quique, Valentí Serra, Adela Suñer,
Sebastià Taltavull

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

El **dilluns 17 de febrer**, a les 18.00,
diàleg *Les limitacions físiques de la intel·
ligència artificial*, amb Mariano Marzo,
al Palau Macaya de Barcelona.

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dimarts 18 de febrer**, a les 18.00,
presentació del llibre *Presència d'una
absència*, de Ferran Sáez, al Museu Di-
ocesà de Barcelona, a càrrec de Miriam
Díez Bosch.

AMICS DELS GOIGS

El **dijous 20 de febrer**, a les 18.00, con-
ferència de Mn. Jaume Aymar sobre *Qui
va inspirar a Dalí el Crist de sant Joan de
la Creu?* a la parròquia de Sant Eugeni I
Papa de Barcelona (c/ Borrell, 307, 2n).

TEOLOGIA

El **dijous 20 de febrer**, a les 19.00,
l'Escola de Teologia del Maresme or-
ganitza la sessió *Les interpretacions de la
Bíblia. El perill del fonamentalisme*, amb
Pilar Casals al casal de la parròquia de
Sant Josep de Mataró.

“LECTIO DIVINA”

El **dijous 20 de febrer**, a les 20.45, ado-
ració amb *lectio divina* a la parròquia de
la Mare de Déu de la Medalla Miracu-
losa de Barcelona.

BASÍLICA SANTA MARIA DEL PI

El **dijous 20 de febrer**, a les 21.00,
missa polifònica celebrada per Mn.
Santiago Bueno.

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **divendres 21 de febrer**, a les 19.30,
concert solidari d'Eduardo Vargas i
Alessio Coppola; el **diumenge 23**, a les
17.30, recital solidari de Yulya Savula
i Larysa Fedorchenko (c/ Consell de
Cent, 293 - Barcelona).

INTERIORITAT

El **dissabte 22 de febrer**, a les 10.30,
espai de silenci i pregària al Casal Don
Bosco del centre salesià Martí-Codolar
de Barcelona. Més informació: tel. 616
947 158.

Girona

TAIZÉ

El **diumenge 16 de febrer**, a les 18.00,
pregària contemplativa amb cants de
Taizé a l'església de Lligordà (Beuda).

JOVES

El **divendres 21 de febrer**, a les 20.30,
trobadra de joves amb el bisbe fra Oc-
tavi Vilà a l'església del Seminari de
Girona.

Sant Feliu de Llobregat

MÚSICA DEL MIL·LENARI

El **dissabte 22 de febrer**, a les 21.00,
Missa en Mi menor de Bruckner, *Magni-
ficat brevis*, de Bernat Vivancos, i *Salve
montserratina*, de Pau Casals a la basí-
lica de Montserrat.

Solsona

TROBADA MISSIONERA

El **dissabte 22 de febrer**, a les 10.00,
trobadra missionera oberta a tothom
amb Mn. Joan Soler a Verdú. Més in-
formació: missions@bisbatsolsona.
cat.

Terrassa

SANT ANTONI ABAT

El **dissabte 22 de febrer**, a les 18.00,
missa solemne a l'església de Sant
Esteve de Ripollet amb la coral Veus
del Vallès; el **diumenge 23**, a les 12.00,
benedicció dels animals davant del
centre parroquial.

Vic

COVA DE MANRESA

El **diumenge 16 de febrer**, a les 17.00,
trobadra de religiosos i religioses a la
Cova de Sant Ignasi de Manresa.

SIBIL·LA

El **dilluns 17 de febrer**, a les 19.00, pre-
sentació del llibre *Com sona la Sibil·la*
de Laura de Castellet, a la capella del
Rapte de Manresa.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè la comunitat eclesial aculli els
desitjos i dubtes dels joves que sentin
la crida a la vida sacerdotal i religiosa

“Al mural, hi he volgut representar tota la comunitat parroquial”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Les persones que accedeixen als espais annexos de la parròquia de Sant Lluís Gonçaga, al districte de Sant Martí de Barcelona, reben la benvinguda de *Crist i la Comunitat*, que és el títol del mural de la pintora i feligresa Ana Maria da Silva Cardoso, inaugurat el 14 de desembre passat. Un mural de sis metres amb Crist al mig, acompanyat per una representació dels membres de la comunitat parroquial. “És una benvinguda a la parròquia”, remarca Da Silva Cardoso, doctora en Belles Arts i professora de Dibuix.

Han estat dos anys de treball fins a enllestir l'obra. Quina ha estat l'evolució?

Quan el Consell Pastoral, amb mossèn Evelio Moreno al capdavant, em va aprovar el projecte, la meua idea era poder enllestir-lo en un estiu. Però un cop em vaig posar mans a l'obra vaig canviar el llenguatge artístic. Així, el que havien de ser figures planes i sense perspectiva, a l'estil de les icones, van convertir-se en figures molt més realistes. La pintura i l'art és una descoberta, és un diàleg amb la mateixa obra. Per tant, en cada treball saps com començaràs però no com acabaràs.

Què transmet el mural *Crist i la Comunitat*?

Moltes persones em pregunten si és una escena de l'Evangeli, i no. Ara bé, podria ser perfectament un moment qualsevol de la vida de Jesús. És molt factible que Jesús es trobés a la vora d'una barca i que rebés la visita de gent de la comunitat. Crist és la figura més important i, com a tal, és al centre de la pintura. Està en una posició molt relaxada, com de descans, en què convida la gent a apropar-s'hi. A través de les onze figures del conjunt vaig voler representar tota la comunitat: homes i dones de diferents edats, infants, joves. I tanquen l'escena dos àngels, remarcant que la comunitat és un espai protegit i sagrat.

Com a persona creient, l'obra artística esdevé una pregària?

Soc una persona creient i ha estat molt emocionant el fet de plasmar els rostres de les diferents figures, especialment Crist, veure com anaven emergint. Abans de començar a treballar feia una petita pregària i li demanava a Déu que m'ajudés,

ANA MARIA DA SILVA CARDOSO

Autora del mural “Crist i la Comunitat”

Agustí Codinach

sobretot en els moments més complicats. Hi ha hagut moments en què no tenia clar si l'encertaria amb la solució per a cadascun dels problemes amb què m'anava trobant a l'hora de representar la perspectiva o el cànon, que tot quadrés. Cada figura és com una obra en si mateixa. La que m'ha costat més ha estat Maria. La vaig pintar i esborrar moltes vegades. Quan treballes amb pintura a l'oli, esborrar vol dir polir la paret, massillar-la, passar-hi dues capes d'imprimació i esperar que s'eixugui per poder continuar pintant. És un procés molt complicat.

Què ens pot dir de la paleta de colors emprada, que és força homogènia?

He optat per una paleta de colors limitada en què predomina el color sanguina. A banda, també hi ha ocre, tons blavosos i un joc entre colors freds i càlids. Podríem dir que hi ha prevalença dels colors primaris. També he volgut incorporar-hi un punt de ruptura, amb formes corbes més abstractes, fetes amb l'espàtula. És un element molt modern per trencar la composició clàssica. També representa el vent o el *ruah* de l'Esperit Sant.

El bany.

Hi ha banys i banys. Les col·leccions de Roca compten amb el millor disseny i l'última tecnologia per oferir solucions sostenibles i de qualitat i garantir la millor experiència en l'espai del bany.

Col·lecció TURA dissenyada per Andreu Carulla.